

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDŽIO - APRIL 2, 2009 • Vol. C Nr. 62

Kaina 75 c.

JAV prezidentas B. Obama atvyko į Europą

JAV vadovas B. Obama ir jo žmona Michelle atskrido į Londoną. **SCANPIX** nuotr.

Londonas, balandžio 1 d. („Interfax“/BNS) – Po ilgų įtempto darbo mėnesių namų fronte – proga atsigausti kitų pasaulio galingųjų draugijoje. JAV prezidentas Barack Obama antradienį atvyko į Londoną, kur pradėjo derybas su Didžiosios Britanijos premjeru Gordon Brown.

Pirmąją Europoje vyksiančių su-

sitikimų dieną B. Obama pradėjo trečiadienio rytą atvykęs į premjero biurą. JAV vadovą ir jo žmoną Michelle Obama pasveikino G. Brown ir jo žmona Sarah.

Pastarosiomis dienomis Didžiosios Britanijos premjeras G. Brown bandė entuziastingai aiškinti rinkėjams, kad stipriausių pramoninių pa-

saulio valstybių dvidešimtuko (G-20) susitikimas Londone padės išgelbėti pasaulį. Britų dienraštis „The Times“ antradienį perspėjo skaitytojus, jog tikriausiai to nebus, tačiau vis dar rusena viltis, kad pasaulio vadovai bendromis pastangomis sugebės šiek tiek apraminti krizės išvargintus žmones.

Tuo tarpu Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev trečiadienį po susitikimo Londone su JAV prezidentu B. Obama pareiškė „optimistiškai“ žvelgias į santykių su Jungtinėmis Valstijomis galimybes. „Šios dienos susitikimas parodė, kad yra žymiau daugiau mus vienijančių nuostatų negu skiriančių“, – nurodė D. Medvedev.

B. Obama teigė, kad ketina vasarą apsilankyti Rusijoje. „Aš vyksiu į Maskvą liepą“, – sakė jis po pirmojo susitikimo su Rusijos prezidentu. Anksčiau jis yra sakęs, jog esama plataus bendrų interesų spektro, bet perspėjo ir apie skirtumus.

Rusijos ir JAV prezidentai susitarė numatyti bendradarbiavimo stabilizuojant

Nukelta į 7 psl.

Nerija taikosi į pasaulio stebuklus

Vilnius, balandžio 1 d. (Balsas.lt) – 2011 m. paaiškės, ar Kuršių nerija ir Aukštaitijos nacionalinis parkas taps gražiausių pasaulio vietų konkurso nugalėtojais. Abu parkai siekia tapti vienais iš naujų 7 gamtos stebuklų. Konkursui buvo pasiūlytas iš viso 261 gamtos objektas. Kuršių nerija tarp nominantų pateko kaimynės Rusijos dėka. Paraišką užpildė ir 199 JAV dolerių mokesčių už dalyva-

vimą konkurse sumokėjo Rusijos teritorijoje esančio Kuršių nerijos parko direkcija. Aukštaitijos nacionalinio parko direkcijos darbuotojai iki šiol nežino, kam turėtų būti dėkingi už tai, jog atsidūrė pretendentų sąrašė.

Neįprastas stebuklų rinkimo konkursas surengtas šveicaro keliautojo, piloto ir kino menininko Bernard Weber siūlymu. 2011 m. tapti 7 naujais gamtos stebuklais siekia to-

kios vietos kaip Didysis kanjonas, Everesto kalnas, Loch Neso ežeras, Niagaros kriokliai, Didysis barjerinis rifas Australijoje bei dar daugiau nei 200 turistų lankomų ir pamėgtų vietų visame pasaulyje.

Ar Lietuva paliks pėdsaką šiame tarptautiniame konkurse, priklauso ir nuo mūsų pačių. Iki pat liepos 7 d. už pretendentes galima balsuoti interneto svetainėje New7wonders.com.

Pagerbtos Lietuvos dviratininkės

Lietuvos treko dviratininkės (iš kairės): Simona Krupeckaitė, Vilija Sereikaitė, Svetlana Pauliukaitė, Aušrinė Trebaitė ir Gintarė Gaivenytė. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, balandžio 1 d. (ELTA) – Ministras pirmininkas Andrius Kubilius pagerbė ir apdovanojo puikiai pasaulio čempionate Pruškove (Lenkija) pasirodžiusias Lietuvos dviračių treko rinktinės nares.

Pasaulio čempionė ir pasaulio rekordininke 500 m atskiros starto lenktynėse tapusiai bei 2 bronzos medalius (sprinte ir komandų sprinte) pelniusiai Simonai Krupeckaitėi premjeras įteikė 27,5 tūkst. litų čekį. Vilija Sereikaitė, iškovojojusi bronzos medalį 3 km asmeninėse persekiojimo lenk-

tynėse, buvo apdovanota 15 tūkst. litų, o Gintarė Gaivenytė, pelniusi bronzą komandų sprinto varžybose kartu su S. Krupeckaite – 5 tūkst. litų.

Piniginės premijos taip pat skirtos Lietuvos moterų dviračių treko rinktinės vyriausiajam treneriui Antanui Jakimavičiui ir S. Krupeckaitės treneriui bei vyrui Dmitrijui Leopoldui. Aušrinei Trebaitėi (5-oji vieta komandų persekiojimo lenktynėse) ir Svetlanai Pauliukaitei (6-oji vieta grupinėse lenktynėse) ministras pirmininkas įteikė atminimo dovanas.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Pagarbos verta veikla lietuviškoje salelėje (p. 2)
- Ar pajėgsime keisti politinę korupcinę sistemą? (p. 3, 9)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Vasario 16-oji pakėlė nuotaiką Elizabeth, NJ. WSU Lietuvių kambaryje paminėtas Lietuvos vardo 1000-metis (p. 5)
- Šeimininkės patarimai (p. 8)
- Pinklės (66) (p. 9)
- Kaunas, kauniečiai ir ne kauniečiai (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2,62 LT
1 EUR — 3.45 LT

Atsistatydino prezidento patarėjas

Vilnius, balandžio 1 d. (ELTA) – Atsistatydino į Europos Parlamentą kandidatuojantis prezidento Valdo Adamkaus patarėjas vidaus politikos klausimais Laurus Bielinis.

Kaip teigiama Prezidentūros spaudos tarnybos išplatintame pranešime, šalies vadovas jau pasirašė potvarkį, kuriuo patenkino L. Bielinio prašymą atsistatydinti iš einamų pareigų savo noru.

L. Bielinis dalyvaus birželio 7 d. vyksiančiuose Europos Parlamento rinkimuose prieš Lisabonos sutartį pasisakančios paneuropinės partijos „Libertas“ sąrašė. Greičiausiai partija „Libertas“ savo kandidatus įrašys Tautos prisikėlimo partijos kandidatų į EP sąrašė.

Su „Libertas“ į Europarlamentą taip pat tikisi patekti Tautos prisikėlimo frakcijos Seime narys Saulius Stoma bei teisininkė Eugenija Sutkienė.

„Libertas“ judėjimas, kuris pernai buvo užregistruotas kaip politinė partija, teigia sėkmingai vykdeš kampaniją Airijoje prieš Lisabonos sutartį. Anot partijos įkūrėjo airių verslininko Declan Ganley, netrukus turėtų būti apsispręsta, ar Lietuvoje steigti naują „Libertas“ partiją, ar pasinaudoti jau kokios nors egzistuojančios politinės partijos struktūra ir pakeisti jos pavadinimą. Anksčiau skelbta, kad „Libertas“ ketina per rinkimus į EP kelti savo kandidatus visose 27 Europos Sąjungos (ES) šalyse.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

JAV Krašto apsaugos departamentas pranešė keisiantis požiūrį į nelegalią imigraciją. Nuo šiol jis taikys griežtesnius reikalavimus amerikiečiams darbdaviams, kurie, nors ir žinodami, vis tiek ryšis įdarbinti nelegaliai šalyje gyvenančius žmones. Pasak vieno iš departamento atstovų, kaip ir daugeliu atvejų, taip ir dabar galima kalbėti apie pareikalavimą (darbdaviai) ir pasiūlą (nelegalūs imigrantai). Apie pareikalavimą ir pasiūlą, tik kitokiu kampu, prieš keletą metų kalbėjo ir vienas Amerikos latvis, dalyvavęs JBANC konferencijoje Washington, DC. Kalbant apie tuo metu dar tik geidžiamą bevizio režimo programą Baltijos šalims jis priminė, jog ir mums patiems reikėtų griežčiau elgtis su giminėmis ir draugais, kurie atvažiavę mūsų aplankyti užsilieka ilgiau – savaitelį, mėnesiui, metams, visam laikui...

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

PUTNAM, CT

Pagarbos verta veikla
lietuviškoje salelėje

Nepriklausomybės šventės paminėtos ir Rytų Connecticut apylinkėje

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN

JAV LB Krašto valdybos
vicepirmininkė

Saulėtą kovo 15 dieną Rytų Connecticut lietuviai ir jų svečiai skubėjo į Putnamą, į Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyną, kur 11 val. vienuolyno kapelionas kunigas Arvydas Žygas aukojo šv. Mišias už laisvą Lietuvą. Su gerbiamu kunigu Žygu ne pirmą kartą tenka susitikti šventiniuose renginiuose ir visą laiką džiaugiuosi jo turiningais ir sklandžiais pamokslais.

Po skanių pietų buvome pakviesiti aplankyti ALK'os muziejų. Jos ilgametis direktorius Juozas Rygelis mums nuoširdžiai atvėrė muziejaus duris, papasakojo apie jo įkūrimą, jame sukaupą medžiagą. Buvo smagu išgirsti, kad svečiai iš New York miesto pasisiūlė patalkinkinkauti tvarkant muziejaus archyvus. Gerbiamas Rygelis džiaugėsi būsimais pagalbinkais.

Nepriklausomybės minėjimo dalyviai susirinko į vienuolyno didžiąją salę, kurią skoningai papuošė apylinkės valdyba, vadovaujama energingos ir sumanios LB apylinkės valdybos pirmininkės Dianos Norkienės.

Ji ir pradėjo iškilingą šventę, pasveikindama visus susirinkusius, trumpai paminėdama mūsų Lietuvai ir mums, lietuviams, svarbias Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios datas. Tylos minute buvo pagerbti mirusieji apylinkės nariai. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, maldą pasakė kun. Žygas. Trečiabangė Irena Nakienė paskaitė eilėraštį. Programą vedė Kristė Lazauskaitė.

Man, kaip Krašto valdybos atstovei, teko didelė garbė ir atsakomybė dalyvauti šiame renginyje. JAV LB Krašto valdyba džiaugiasi kiekviena apylinke ir jų veikla. Be mažų apylinkių, be bendruomenininkų nebūtų įvykdyti tokie projektai kaip Tautinių šokių šventė Los Angeles, Mokslo ir kūrybos simpoziumas Čikagoje, Teatro festivalis. Šioje mažoje, skaičiumi negausioje apylinkėje tiek daug žmonių, kurie taip pasiaukojančiai dirba

Dainininkė Kristina Malinauskaitė su akompaniatore Grace Guo.

lietuviybės labui. Mielos seselės visa da noriai visus priima po savo vienuolyno pastoge, džiaugiasi ir palaiko visų darbus, susijusius su lietuviška veikla.

Buvo malonu įteikti JAV LB Krašto valdybos Padėkos raštą, pasirašytą pirmininko Vyto Maciūno, ilgamečiui, buvusiam šios apylinkės pirmininkui, buvusiam CT apygardos pirmininkui, ilgamečiui Tarybos nariui Vytautui Alksniniui. Bendruomenininkas puikiu stipriu balsu užvedė visus dainai. Salėje nuskambėjo „Žemė Lietuvos“, jam pritarė visi susirinkusieji.

Padėkos raštai taip pat buvo įteikti Reginai Taunienei, Juozui Rygeliui ir Juozui Bružui. Jie visi yra ilgamečiai šios apylinkės nariai, nuoširdžiai dirbo ir dabar dar dirba puoselėdami LB darbą šioje lietuviškoje salelėje Putname.

* * *

Muzikinę programą atliko jauna dainininkė Kristina Malinauskaitė (sopranas). Šauni pirmininkė, lietuviškoje spaudoje perskaičiusi straipsnį apie šią jauną dainininkę, pakvietė ją pakoncertuoti Putnamo lietuviams. Ir tikrai, visi susirinkusieji žavėjosi jaunos lietuvaitės talentu. Kristina atliko lietuvių kompozitoriaus Antano Belazaro dainas „Aly-

vos“, „Sapnas“, „Akmenėlis turi šaltą širdį“ (žodžiai S. Nėries), „Žibuoklės“ (žodžiai K. Binkio), „Laiškas“ (žodžiai M. Federauskaitės). Girdėjome kompozitorių A. Thomas „Je siuis Titania from Mignom“, W. A. Mozart „In uomini, in soldati“, Charles Edward „Ives Dreams“, „A Night Song“, „Allegro“, J. Strauss „Mein Herr Marquis from Die Fledermaeus“. Jauna talentinga atlikėja atliko programą keturiomis kalbomis. Susirinkusieji audringais ir nuoširdžiais plojimais dėkojo Kristinai ir jos akompaniatorei Grace Guo už nuostabią muzikinę šventę.

Po programos šventės dalyviai vaišinosi apylinkės moterų paruoštais užkandžiais, gėrė kavą skanaujanti I. Alksnienės iškeptais gardžiais pyragais.

Grįždami iš Putnamo užsukome į Giraitę, gėrėjomės atbundančia gamta, ramybe, skanavome klevo sulos. Džiaugiamės, kad net dvi šios mažos apylinkės narės – ilgametė visuomenininkė, JAV LB Krašto valdybos Religinių reikalų vicepirmininkė Margarita Bareikaitė ir apylinkės pirmininkė Diana Norkienė – pareiškė norą kandidatuoti į XIX LB Tarybą.

Dėkoju visiems už gražią Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo dienos šventę!

Padėkos raštų gavėjai su šventės organizatoriais.

S. Šimkuvienės-Rosen nuotraukos

AR PAJĖGSIME KEISTI POLITINĘ KORUPCINĘ SISTEMĄ?

VYTAUTAS RUBAVIČIUS

Ižengėme į 20-uosius nepriklausomybės atkūrimo metus, tačiau nesame patenkinti valstybėje įsitvirtinusia politine sistema.

Vis labiau aiškėja, jog nepajėgėme nepriklausomybei suteikti gyvybingo pilietinės demokratijos ir savivaldos, taip pat socialinio solidarumo turinio. Išsilaisvinę iš sovietinės okupacijos nesusipratome, o ir nebuvome akinami, vaduotis iš partinės nomenklatūrinės nelaisvės gniaužtų. Patikėjome partijų pažadais plėtoti demokratiją, tačiau partijos siekė tik valdžios, visais būdais stelbdamos pilietinės visuomenės apraiškas. Partijos nebuvo ir iki šiol nėra nusiteikusias dalytis valdžia su visuomene. O ir kam dalytis, jei galima visą valdžią išlaikyti savo rankose. Daugelį metų partijų sutartinai kurta ir tvirtinta politinė korupcinė sistema pastaruoju metu rodo savo apgailėtinas grimasas – plačiai Europoje nuskambėjo mūsų valdžios pastangos vaizduoti „kultūros sostinę”.

Lietuvos pseudo demokratinę ir pseudo teisinę valstybę kūrė ne kuri nors viena, o visos valdžioje pabuvojusios partijos, visos politinės jėgos, visas politinis elitas. Sukurtoji sistema yra tokia tvirta, kad leidžia sau atmesti visus jai neįtinkančius ar netinkamus žmones, o kūrybingą jaunimą tiesiog veja iš šalies.

Daug karčių žodžių apie susiklosčiusį valstybės ir visuomenės būvį iškilmingame Kovo 11-os minėjime išsakė Lietuvą nepriklausomybės vedęs ir pirmaisiais atkurtos nepriklausomybės metais šaliai vadovavęs Vytautas Landsbergis, apgailestavęs dėl žmonės bendriems darbams sutelkiančio ir kasdienybei prasmės teikiančio idealizmo stokos, įsivyravus blūdui prie valstybės bliūdo. Nors dabartinė būsena neteikia didelių vilčių – „nusivažiavome”, – vis dėlto žmonės padrašinami, kad „niekada nevēlu taisytis”.

Niekas neneigs, jog svarbu paskatinti žmones taisytis, tačiau patyrusiam politikui derėtų pridėti vieną kitą žodį apie tai, kaip reikėtų taisyti ir valstybę bei jos institucijas. Juk politiko tiesioginis darbas yra taisyti valstybę taip, kad su ja taisytųsi ir žmonės, nes kitaip pataisyti žmonių jis neturi galių. Vienas kitas žmogus gali ir pats pasitaisyti, praregėti ar kokios bėdos būt praregintas, tačiau susiklosčiusiomis valdžios ir visuomenės atskirties sąlygomis tie pasitaisę nedaug ką keičia. Kasdien skaitome apie naujus valstybės pinigų nusiurbėjų žygius – jų nestabdo nei sunkmetis, nei žmonių vargai. Jokie dori žmonės negalės pritapti ir

dirbti ten, kur pagrindinis tikslas yra apvaginėti visuomenę, sukti politinį verslą. Teisėtai apvaginėti ir tuo didžiulotis. Kaip kad didžiuojasi mūsų energetikos monstro veikėjai. Ar jie girdi V. Landsbergio paraginimą – keiskimės?

Bene pirmą kartą taip atvirai ir negailestingai V. Landsbergis pripažino, jog gyvename „mūsų pseudo demokratinėje, pseudo teisinėje ir amoralyje valstybėje”. Drįstu manyti, kad tokius žodžius ištarti jį paakino ir karti patirtis dirbant vyriausybės sudarytoje komisijoje a. a. Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms ištirti. Tik po kurio laiko suvokta, kad – ne ištirti, o užtemdyti, „tempiant gumą”. Tačiau juk tą pseudo demokratinę ir pseudo teisinę valstybę kūrė ne kuri nors viena, o visos valdžioje pabuvojusios partijos, visos politinės jėgos, visas politinis elitas. Sukurtoji sistema yra tokia tvirta, kad leidžia sau atmesti visus jai neįtinkančius ar netinkamus žmones, o kūrybingą jaunimą tiesiog veja iš šalies.

Lietuvoje įsivyravusi pseudo demokratija yra politologijoje žinomos „rinkiminės demokratijos” pavidalas: politinis elitas rinkimus organizuoja taip, kad valdžią išlaikytų savo rankose. Tokią demokratiją tinka vadinti ir vaizduojamąja, nes jos sąlygomis rinkimais tik vaidinamas demokratijos vyksmas – piliečių valios raiška, o galutinis rezultatas jau yra politinio elito numatytas – išlaikyta valdžia. Kad ir kaip balsuotų valdžia nusivylę rinkėjai, valdžia išlieka partinio nomenklatūrinio elito ir aukštosios valdininkijos rankose. Suprantama, tokioje politinėje sistemoje ryškus ir oligarchų vaidmuo. Politinis elitas ir oligarchai susisieja politinio verslo ryšiais, kuriuos ir pridengia vaizduojamosios demokratijos apraiškos. Pripažinus tokios sistemos ydingumą, matant jos skleidžiamą blogį, derėtų aiškiai pasakyti, jog būtina demokratizuoti valstybės gyvenimą per tiesioginę savivaldą. Galima sakyti ir taip: tiesioginiais rinkimais ribojant partinę vienvaldystę. Bėda ta, kad Lietuvoje taip ir nesusikūrė veiksminga politinė jėga, kelianti tikslą stiprinti ir plėsti visuomenės savivaldą. Atgavus nepriklausomybę eita į kitą pusę – stengtasi visokiais teisiniais būdais užgniaužti ir tuos savivaldos principus, kurie iškilo atgavus nepriklausomybę. Šioje srityje sėkmingai darbavosi ir vadinamoji kairė, ir vadinamoji dešinė. Politinis elitas, kad ir koks besipešantis rodėsi politinėje scenoje, sutarė dėl vieno esminio dalyko – dėl partinės politinės vienvaldystės, dėl valdžios kaupimo partijų rankose. Todėl politikai apie savivaldą prabyla tik ypatingomis progomis – prieš rinkimus, o po rinkimų tas kalbas užmiršta.

Jokiais raginimais ar užkalbėjimais teisėsaugos ir teisėtvarkos srityje nebus įtvirtintas teisingumo principas nei ugdoma teisingumo jausena. Niekas neprivers keistis teisėjų, jei į teismų darbą nebus įtraukiama visuomenė. Visose vakarietiškos demokratijos šalyse visuomenės atstovai vienaip ar kitaip dalyvauja teismų darbe, tad

Nukelta į 9 psl.

Ar vėl balsuosim už mažesnę blogybę?

BRONIUS NAINYS

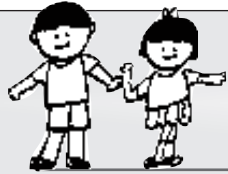
Taip sakėsi balsavę daug, o gal net ir dauguma, Lietuvos prezidento rinkėjų prieš penkerius metus, rinkdamiesi iš į antrą rinkimų ratą įsiveržusių kandidatų į prezidentus Valdo Adamkaus ir Kazimiro Prunskienės. Abu kandidatai jiems buvo blogybės ir spręsti reikėjo, tik kuri iš jų būtų mažesnė. Ne šio rašinio tikslas nagrinėti jų išsirinktos „mažesnės blogybės” prezidentavimo eigą ir vienaip ar kitaip ją vertinti – tai, be abejo, atliks istorija – bet visgi verta skaitytojams priminti, kad istorija kartojasi. Keturiolika partijų pasiūlytų ar pačių pasiūliusių kandidatų nieko geresnio nežada ir šį pavasarį įvyksiančiuose Lietuvos prezidento rinkimuose. Tuo labiau, kad iš kandidatų, išskyrus Matulevičių, kiti trylika net nebando aiškinti, kokio prezidento Lietuvai reikia ir ką jie, į vyriausio Lietuvos vadovo kėdę atsisėdę, darytų. Algimantas Matulevičius, tiksliai aptaręs būsimo prezidento įvaizdį („Balsas.lt”. 2009.02.20), ypač pabrėžia, kad „mums reikia prezidento, dirbančio Lietuvos piliečių gerovei...”, „...drąsaus atsisipirti klanų valiai...”, „...savo veiklos neribojančio turistinėm kelionėm ir protokolinais susitikimais...”, „...turinčio neeilinį supratimą apie valstybės valdymą...”, sugebančio „... kurti idėjas, šiam darbui subūrus iškiliausius Lietuvos protus ir padorius politikus”.

Šį Matulevičiaus sąrašą papildydamas linkėčiau dar, kad prezidentas būtų ir šeimos žmogus, auginantis arba užauginęs gerus vaikus, lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės patriotas. Taip pat gerai išsimokslinęs, patyręs vadybininkas, diplomatas ir, beje, partijos, turinčios aiškią politinę – visuomeninę programą žmogus, nes valstybinius uždavinius vykdamas prezidentui reikia nuolatinio užnugario ir stiprios atramos. Ypač pagalbos renkantis patarėjų-padėjėjų tarnybą. Ir jau bent pustuzinį metų trynęsis politinėje veikloje. Kiek tokių žmonių tarp keturiolikos kandidatų yra?

Deja, nedaug. Kol kas išskirčiau Matulevčių, stiprokai lenkiantį net tokius veteranus kaip Valentinas Mazuronis ir Kazimira Prunskienė. Bent pusė kitų – politikoje niekuo nepasižymėję naujokai. Tad tikrai keistas jų nusiteikimas: siekti Lietuvos prezidento pareigybės, nieko apie ją neišmanant. Ką tokie žmonės galvoja? Ryškiausias pavyzdys – kaip pro šalį skridusi musė į barščius į politiką įkritęs Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas. Tiesa, labai gabus mokinys vidurinėje mokykloje, tačiau vis tiek pamokas turėjęs išmokti. O Prezidento mokslas – sunkus ir ilgas, šalia aukšto lygio akademinio lavinimo įgyjamas tik daugelio metų visuomeninio, politinio, diplomatinio, vadybinio darbo patyrimu. Vargu ar kiek nors šio „amato” gali išmokti televizijoje klaunaudamas nors ir gabiausias juokdarys?

Tiesa, tarp kandidatų yra ir bent šiek tiek šio „prezidentinio mokslo” nusigriebusių politikų. Tačiau toli gražu tikrai ne tiek, kiek prezidentui reikia. Tuo labiau, kad kaip rimtas kluvinys jiems kelią į valstybės vadovus tveria ir asmeniškos savybės, o kai kuriems ir praeitis. Tarp jų ir pačiai patraukliausiajai, iš tikrųjų nežinia nei kaip, nei kodėl į pirmaujančias kandidates staiga iškeltai Daliai Grybauskatei. O čia – ir dar viena keistenybė. Vos tik pasklidus kalboms apie Matulevičiaus kandidatavimą, mano supratimu, prezidentinius reikalavimus geriausiai atitinkančio politiko, tai įrodžiusio ypač atsakingu daugiamečiu darbu Seime, žiniasklaidai, ypač „Lietuvos rytui”, stipriai užkliuvo jo praeitis. Nevykėlis, netikėlis, komunistas, dargi KGB agentas, ir tiek. Rašliava nesiliovė, net ir rimtais tyrimais LGGRT centrui įtariamą kagėbystę paneigus.

Tačiau Grybauskaitei jos komunistinė praeitis kažkodėl nelimpa, nors ji žymiai ryškesnė negu Matulevičiaus. Dar tik dvidešimt vienerių, o jau partijos narė, uoliai paslaugaujanti okupantui Leningrade. Vėliau jau na partijos patikėtinė – Aukštosios partinės mokyklos Vilniuje kruopšti dėstytoja. Komunistine dvasia persunktas ir diplominis darbas, Lietuvos laisvės rytui jau aiškiai brėkštant. Nemaloniai padvelkiantis kvapelis, toks pat, kaip ir į Konstitucinį Teismą prezidento Adamkaus įropštintos Tamaros Birmontienės. Tačiau net ir konservatorių partijos uoslei tai – nė motais. Didelis klausimas ir tinkamumas? Tiesa, Dalia gabi aritmetikė, tiksliai sudedanti skaičius ir patikimas pinigines lenteles paruošianti paslaugi ES tarnautoja Briuselyje. Tačiau daugiau apie jos nusiteikimą Lietuvos „Baltųjų rūmų” adresu kol kas nieko. Garso daug, bet nė kokio turinio, sako „Bernardinai.lt” vyr. redaktorius Andrius Navickas. Tai kažkas panašaus irgi tik į garsiai besiskardenančio Valinsko savimylą. O ji – visgi pirmaujanti, galinti laimėti net pirmajame rate. Tačiau jeigu taip ir nebūtų, vargu ar bus kam ją pavyti antrajame? Rimčiausias varžovas Matulevičius ir jį net nepateks. Tuo pasirūpins „Lietuvos rytas”, atsilygindamas jam už Pociūno nužudymo ir su juo susijusio VSD veiklos tyrimo išvadas. Mažai galimybių turi ir Sąjūdžio laikais pasižymėjęs dešinysis politikas Zigmas Vaišvila. Nedaug jų nė ats. brig. generolas Česlovui Jezerskui. Tad lieka tik jau žinoma, KGB įtarimų šmėklos gaudoma, daugkartinė kandidatė Kazimira Prunskienė ir „Tvarkos ir teisingumo” partijos pirm. Mazuronis. Tad už kurį (ar kurią) balsuosim?

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Velykų laukimas

Velykų laukimas pasideda nuo Verbų sekmadienio. Tikroji verba liaudies papročiuose – puokštelė, suskinta iš gluosnio ir kadagio šakelių – tai anksti pavasarį prabundančių medžių, krūmų ir amžinai žaliuojančių augalų šakelės. Tikėta, kad sprogstantys ir sužaliavę augalai turi magiškų galių, kad verba paliesti gyvuliai bus sveiki, o žmonės – laimingi ir gražūs. Vilniaus verbos – dirbiniai iš sausų augalų, būdingi Vilniaus kraštui. Jos vėlesnės kilmės vertinamos kaip savita tautodailės šaka. Ištakų reikėtų ieškoti miestiečių tradicijose – iš pradžių verbos buvo naudojamos kaip puošmenos Vilniaus amatininkų cechų eitynėse.

Vėliau tokias iš sausų gėlių bei žolynų pintas verbas Verbų sekmadienį imta šventinti bažnyčiose, minint Kristaus įžengimą į Jeruzalę. Jos esą saugančios nuo ligų, perkūnijos ir kitų nelaimių. Lietuvių kalba verbos pirmą kartą minimos 1573 m. liuteronų postilėje kaip pagonybės ir popiežystės paprotys.

Senu papročiu anksti atsikėlusieji plakdavo verba miegalius, sakydami: „Verba plakė, linksmi sakė, nedėlio – Velykos.“ Arba: „Ne aš plaku, verba plaka, ar žadi margutį?“ Tačiau apeiginės paskirties Vilniaus verbos neturėjo, buvo tik kaip puošnus daiktas. Buvo daromos drožlinės, žolinės ir popierinės verbos. Drožlinės gaminamos iš lazdyno, šaltėkšnio ar ožekšnio nuspaltintų drožlių. Popierinės verbos daromos iš spalvoto popieriaus, jos pakartoja gėlių žiedus.

Labiausiai paplitusios žolinės verbos. Joms naudojamos – sausos laukų, miškų ir darželių gėlės, žolynai, javai. Iš viso verbų gamybai naudojama per 50 įvairių laukinių ir kultūrinių augalų rūšių, o viršūnėms – 11 augalų.

Naudojamos samanos, brukniečiai, pataisai, katpėdėlės, šlamučiai, kraujažolės, kiškio ašarėlės, motiejukas, pipirinė, gubojė, darželinė hortenzija, kukurūzų šluotelės, gelsvalapis skaistenis ir daug kitų, kurie džiovinami nepraranda savo spalvos ir formos. Viršūnėms naudojama diršė, nendrė, lendrūnai, paprastoji miglė, baltoji smilga, šunažolė ir kt.

Augalai verboms renkami įvairiausiu metų laiku, kadangi nuo jų rinkimo laiko labai priklauso augalų išvaizda ir spalva. Dalį augalų verbų rišėjos dabar sėja darželiuose ir šiltnamiuose. Verbų rišimui neseniai pradėti naudoti rugiai, avižos, kurių varpos taip pat sėjamos laukuose.

Kaip Verbos atrodys labai priklauso nuo augalų spalvos.

Iki XX a. pr. dažniausiai buvo naudojami natūralių spalvų nedažyti augalai. Vėliau pradėta naudoti anilino dažai. Augalai į dažus merkami surišti kuokšteliais ir išdžiovinami.

Vienoje verboje tradiciškai buvo derinamos dvi spalvos: raudona ir geltona; raudona ir balta, o kartais labai drąsiai net kelios prieštaraujančios viena kitai, tokios kaip raudona, violetinė, žalia, balta ar pilkšva.

Prie 30–60 cm ilgio lazdyno lazdelės pririšami natūralūs bei dažyti įvairiaspalviai augalai.

Rišant verbas naudojami paprasti įrankiai: peilis ir žirklys. Rišti pradedama nuo viršūnės. Viršūnės ilgis ir storis įvairių rišėjų skirtingas. Augalų kuokšteliai dedami aplinkui stiebelį ir vyniojant siūlą pritvirtinami. Padarius viršūnę, prie jo guldomi žiedai ir renkamas raštas. Pagal formą verbos skirstomos: volelinės (dar vadinamos kiliminėmis), rykštelinės, plokščiosios ir vainikinės.

Nors verbų rišimo būdų nėra daug, pačios verbos yra labai įvairios. Tai priklauso nuo rišėjo charakterio, įgūdžių, turimų augalų įvairovės. Vienais metais didesnę paklausą turi ryškesnių spalvų, kitais – švelnesnių spalvų verbos.

Verbos yra labiausiai kintanti tautodailės rūšis. Vilniaus verbos dabar rišamos ne tik apie Vilnių.

Šie liaudies meno dirbiniai darosi vis populiareni tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų.

Kaip dovanos labai vertinamos įvairių šalių turistų.

Belaukdami Verbų sekmadienio Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojų Daivos Blažulionienės ir Ramunės Slavičienės, pamokų metu taip pat darė verbas. Tam jie naudojo ne tik gamtinę medžiagą – įvairiausius žolynus, bet ir spalvotą popierių. Tomis verbomis, o ir kitais mokinių darbeliais, galėsite pasigėrėti atvykę į Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių darbų parodą „Dovana Lietuvai“, kuri Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atsidaro š. m. balandžio 3 d. 7:30 val. v.

Redaktorė

Aš laikiu pavasario atostogų

Oi, kaip sniegas man nusibodo! Džiaugiuosi, kad greitai ateis pavasaris. Kovo pabaigoje žaisiu kieme, susitiksiu su draugėmis, šauksiu: „Pavasaris atėjo!“

O dabar dar šalta, namų darbų daug užduoda. Nuobodu. Ai, ai, ai, dar viena žiemos diena! Kokia šiandien diena? Kovo 19-oji? Kaip gerai, rytoj pirma pavasario diena. Kiek daug planų turiu. Rytoj važiuosiu pas savo draugę Kotryną, ne, pas Alison, o gal pas Gabiją? Arba jos visos galės atvažiuoti pas mane. Kaip smagu! Mes eisime į kiną, pasivaikščioti, į restoraną. Palauk. Mama sakė, kad turėsime visą savaitę atostogų. Bus laiko ir išsimiegoti. Rytoj paskambinsiu visoms draugėms. Būsiu visą savaitę laisva kaip paukštis. Atostogos!

Bona Šileikiatė
ČLM, 4A skyrius

Pavasario atostogos vaikams yra tam, kad jie galėtų pailsėti ir atsipūsti. Manau, kad pavasario atostogos man su šeima bus labai įdomios. Su šeima mes dažnai važiuojame prie ežero ar einame į mišką netoli namų. Miške aš daug žaidžiu su savo sesute. Mums labai patinka žaisti gaudynes ir slėpynes. Aš nemoku pasislėpti,

mane sesutė visada suranda. O pas-kui aš jos ieškau ir niekaip nesurandu, nes ji nubėga pas mamą. Per gaudynes aš su savo mama ir tėte gaudėme savo mažąją sesutę.

Prie miško yra vietų, kur gali atsisėsti ir viena vieta, kur nėra medžių. Ten kartą mes mėtėme kamuolį. Mes atsisėdame ir pavalgome uogų, kurias atsinešame. Vakare važiuojame namo. Štai tokios įdomios būna mano pavasario atostogų dienos.

Ada Kanapskytė
ČLM, 4A skyrius

Mano svajonė

Mano svajonė – turėti milijoną! Tada aš galėčiau nusipirkti savo kitas svajones: elektrinę gitarą, tūkstantį kamuolių ir šuniuką. Aš noriu elektrinės gitaros, nes noriu sukurti savo roko grupę. Noriu turėti tūkstantį kamuolių, nes taip papildyčiau savo kolekciją. Kol kas turiu 50 kamuolių. Noriu turėti šuniuką, nes neturiu nei brolio, nei sesės, kurie žaistų su manimi. Jei turėčiau šuniuką, galėčiau žaisti su juo. Apie šuniukus aš žinau daug, nes skaičiau apie juos daug knygų. Taip pat aš noriu turėti X-BOX 360, nes noriu žaisti žaidimus. Tai tokios mano svajonės.

Martinus Stanys
ČLM, 4A skyrius

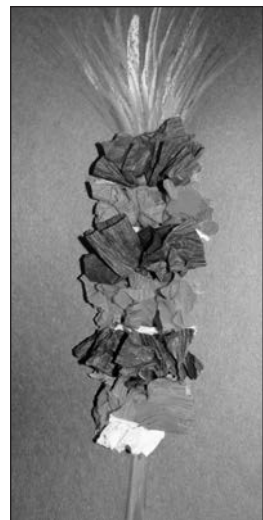

Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių darbų paroda

„Dovana Lietuvai“

2009 m. balandžio 3–27 d.

Atidarymas balandžio 3 d., 7:30 val. v.

ČIURLIONIS GALLERY OF ART
ČIURLIONIO GALERIJA
JAUNIMO CENTRE
5600 S. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636

ELIZABETH, NJ

Vaikų choro „Varpelis“ mažiausieji dainorėliai.

Vasario 16-osios minėjimas pakėlė nuotaiką

JULIUS VEBLAITIS

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventę Elizabeth ir apylinkių lietuviai šiemet minėjo sekmadienį, kovo 1 d., Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje.

Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, Eugenija Misevičienė maldai pakvietė kun. Danielių Staniškį. Po jo LB Elizabeth apylinkės pirmininkas Laurynas Misevičius pasidalijo mintimis, kaip pagyvinti bendruomenės veiklą. Jis priminė, kad Vilnius vardo tūkstantmečio paminėjimo proga šiais metais kartu su Austrijos miestu Linz tapo Europos Sąjungos kultūros sostine. Misevičius sakė, kad lietuviai yra žinomi pasaulyje ne tik

Pagrindinė kalbėtoja JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė, JAV LB Elizabeth apylinkės pirmininkas Laurynas Misevičius ir mokyklos vadovė Laima Liutikienė.

krepšinio pasiekimais, bet ir per tūkstantį metų susiformavusiomis turtingomis tradicijomis, mokslo pasiekimais ir savo unikalia kalba. Išlikusime lietuviais tik puoselėdami ir ugdydami savo kultūros ir meno apraiškas, – sakė pirmininkas. Jis pakvietė visus tylos minute pagerbti neseniai mirusią ilgametę bendruomenės darbuotoją Vaivą Vėbraitę.

JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė papasakojo apie kultūrinius renginius, kurie vyks 2009 metais, švenčiant Lietuvos vardo tūkstantmetį. Ji priminė, kad UNESCO sąrašė yra paminėta kryždirbystės paroda „Skulptūra, kryžiai ir kopyltėlės“, kurią ruošia Lietuvos nacionalinis muziejus. Ji bus atidaryta Lietuvos Respublikos Ambasadoje Washington, DC, o vėliau keliaus po JAV LB apylinkes.

„Pirmieji lietuviai Teksase“ yra Mažosios Lietuvos išeivių paroda. Ji bus atidaryta Klaipėdoje, o vėliau bus atsiusta į JAV.

„Vaivora“ – ruošiami liaudies instrumentų koncertai su soliste Irena Milkevičiute – planuojami 2009 spalio mėnesį.

Fotoalbumas „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“ (Lithuanian Cultural Legacy in America) – lietuvių ir anglų kalbomis, 200 puslapių leidinys su daugiau nei 300 nuotraukų, įdomiai pristatys lietuvių kultūrinį įnašą Amerikoje.

Bus surengta ir Jurgitos Gerlikaitės spalvotos grafikos paroda.

JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė sakė, kaip gyvendami svetimame krašte lietuviai išlaiko savo kalbą, papročius ir kultūrą. Čia veikia lituanistinės mokyklos, lituanistinės katedros Čikagos ir Seattle universitetuose. Išlaikomos bibliotekos, saugojami lietuviškos veiklos archyvai, rengiamos tautinių dainų ir šokių šventės. Ruošiami mokslo ir kūrybos simpoziumai, literatūros vakarai, koncertai ir dailės parodos. Baigdama D. Lukienė visiems palinkėjo išlikti Lietuvai ištikimais ir rūpestingais vaikais, kad laisvė būtų išsaugota ir kad viso pasaulio lietuvių jungtų vienas vardas „Lietuva“.

Meninę programą pradėjo jaunos šokėjos (vadovė Džaneta Bublienė), kurios pašoko lietuvių liaudies šokių „Kepurinė“. Elizabeth Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos mokinukai deklamavo eilėraštukus apie tėvynę. Darželio grupė – Kazio Jakubėno „Mūsų šalėlė“, o vyresnieji – Bernardo Brazdžionio „Saugok, Dieve, Lietuvą“. Po to sekė daina „Vai, ko nusizvengei“. Mokyklos vedėja Laima Liutikienė grojo akordeonu, o Julius Veblaitis pritarė smuiku. Toliau matėme vaikų choro „Varpelis“ pasirodymą. Vadovė Birutė Mockienė paruošė ir pristatė šias dainas: „I Miškąėjau“, „Pasėjau dobilą“, „Tai raibumai genelio“ ir žaidimą „Skaičiuotė“. Pabaigai, Birutei Mockienei palydint akordeonu, visi buvo pakviesti sudainuoti jau tradicija tapusią Kazio Vasiliausko dainą „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“.

Rimantas Bitėnas kreipėsi į dalyvius, prašydamas aukų LB veiklai remti. Šį kartą buvo suaukota 1,700 dol.

Po minėjimo buvo rodomas filmas „Kai aš buvau partizanas“. Deja, dėl techninių nesklandumų, filmas buvo prastai matomas ir menkai girdimas.

Nors ir mus čia slegia slogi kasdienybė, Vasario 16-osios minėjimas pakėlė nuotaiką. Tarp dalyvių matėsi draugiškų šypsenų ir jaukiai nusiteikusių tautiečių, todėl reikia siekti ir stengtis, kad ir čia, pas mus, ir Lietuvoje būtų gera žmonėms šypotis, gera mokytis, dirbti, dainuoti ir – tiesiog būti.

DETROIT, MI

WSU Lietuvių kambaryje paminėtas Lietuvos vardo 1000-metis

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Wayne State University (WSU) Lietuvių kambario komitetas, kuriam pirmininkauja Algis Kaunelis, š. m. sekmadienį, kovo 15 d., suruošė Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimą Wayne State University, Alex Manoogian Hall, lietuvių seminaro kambaryje (351 E. Warren Ave., Detroit, MI).

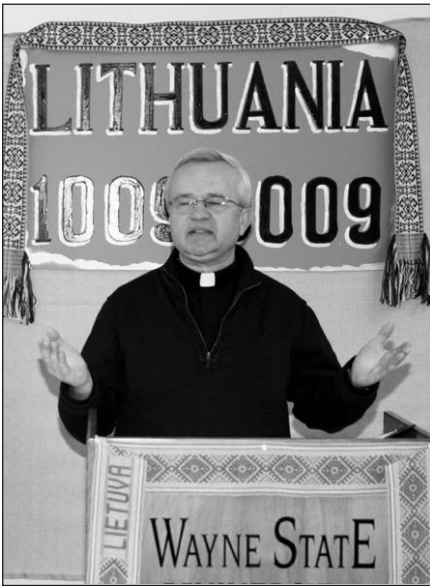
Minėjimą atidarė ir visus susirinkusius pasveikino A. Kaunelis. Buvo sugiedoti JAV ir Tautos himnai. Amerikos himną giedojo Julija Noruševičiūtė, o Tautos – Kristina Petrauskaitė. Invokaciją sukalbėjo kun. Ričardas Repšys. Vilija Idzelytė padeklamavo Janinos Degutytės eiles „Lietuvai“ anglų kalba. Žodį tarė LR garbės konsulė Cleveland, OH Ingrida Bublienė. Susirinkusiems ji priminė apie šv. Brunoną, Lietuvos vardo tūkstantmečio istoriją, jos reikšmę, ragino visus ypatingai šiais metais kelti Lietuvos vardo, nes Vilnius yra paskelbtas Europos kultūros sostine. LR garbės konsulas Detroit, MI Algis Zaparackas papasakojo apie WSU Lietuvių kambario įsteigimą ir atidarymą per Vasario 16-osios minėjimą 1978 m. Kas galėjo patikėti, kad šis kambarys dar ir dabar bus naudojamas? – klausė jis. A. Zaparackas išvardijo kelis buvusius universiteto studentus: Helen ir Rimą Petrauskus, Joną Sverą, a. a. Jurgį Jurgutį ir save.

Meninę programą vedė Raminta Vilkenė, pradėdama Budrienės eilėraščių „Yra šalis“. Ina Hudson padeklamavo savo kūrinį „Mano mylimas žvejys“, Simona Gavrilenco dainavo „Tu, Lietuva“, jai akordeonu akompanavo Virga Simaitytė. Toliau programoje duetu liaudies dainą „Tekla teka šviesi saulė“ dainavo I. Hudson ir S. Gavrilenco. Baigdama meninę dalį, Vilkenė perskaitė dar vieną poetės Budrienės eilėraščių „Lietuviški žodžiai“.

Salėje kabėjo Mykolo Abariaus specialiai šiam minėjimui padarytas plakatas su užrašu „Lithuania – 1009–2009“.

Svečiams, kurių susirinko apie 150, buvo pristatytas WSU Lietuvių kambario atnaujinimo projektas. A. Kaunelis išsamiai apibūdino atnaujinimo sumanymą ir pranešė, kad įgyvendinti šį projektą reikia finansinės paramos. Prašė visų prisidėti prie jo.

Buvo renkamos aukos. Iš viso surinkta 1,605 dol. Lietuvos vardo tūkstantmečiui ir WSU Lietuvių kambario atnaujinimo projektui buvo pagaminti specialūs ženkliukai (vytis su užrašu „Lithuanian Room WSU Detroit“, o vidury ženkliuko – „Lie-

Invokaciją kalba kun. Ričardas Repšys.

tuva 1009–2009). Taip pat buvo pra-nešta, kad per visus 2009 metus bus renkamos aukos WSU Lietuvių kambario projektui įgyvendinti. Vyks ir lėšų telkimo programos: rinkliavos prie Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos lietuvių parapijų, vaidinimai, vakarienės ir t. t.

A. Kaunelis padėkojo visiems už apsilankymą šiame kambaryje ir dalyvavimą Lietuvos tūkstantmečio minėjime. Minėjimas pasibaigė dalyviams sugiedant „Lietuva brangi“. Po to svečiai buvo pakviesti pasigardžiuoti gausiomis lietuviškomis vaisėmis.

WSU Lietuvių kambario komitetą sudaro: Algis Kaunelis, pirmininkas; Aldona Valivonis, vicepirmininkė; Rūta Baublys, sekretorė; Patricia Kaunelis, išdininkė. Nariai: Audronė Vaitiekaitis-Hoeschle, Regina Juškaitė-Švobienė, Kristina Petrauskaitė, Ramutė Petrulienė, Jonas Urbonas ir Raminta Vilkenė. Garbės komitetą sudaro: Diane Dunaskiss, Saulius Liausa, George Perles, Stasys Goštautas, Šarūnas Marčiulionis ir dr. Vainutis Vaitkevičius. Daugiau informacijos apie WSU Lietuvių kambarį galima rasti tinklalapyje: **Lithroom.wsu.org**

Kviečiame visuomenę prisidėti prie šio svarbaus lietuviško projekto. Laukiame Jūsų finansinės paramos. Aukos prašome siųsti: Algis Kaunelis, 33324 Oakland Ave. Farmington, MI 48336. Čekius galima rašyti: „Wayne State University“ ir „memo“ vietoje rašykite „Lithuanian Room“. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Iš anksto dėkojame.

Apie WSU Lietuvių kambarį neseniai plačiai „Drauge“ („Lietuvių seminaro kambarys Amerikos universitete, 2009 m. kovo 7 d.) aprašė Stasys Goštautas.

Dalis publikos. Priekyje matyti: Mykolas Abarius, Algis Zaparackas ir Ingrida Bublienė ir kiti. Jono Urbono nuotr.

Diplomatai raginami atostogauti

Vilnius, balandžio 1 d. (ELTA) – Spaudžiant sunkmečiui Užsienio reikalų ministerijos (URM) darbuotojai raginami kas mėnesį pasiimti po kelias dienas neapmokamų atostogų. Taupyti taip pat žadama karpant priemokas užsienyje dirbantiems diplomatams.

Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas pažymėjo, kad visi vidiniai jo vadovaujamos ministerijos ištekliai jau išnaudoti.

„Norint sumažinti URM darbo užmokesčio fondą 4 mln. litų, kiekvienas diplomatinės tarnybos darbuotojas šiais metais turėtų išeiti 2 savaites nemokamų atostogų“, – sakė V. Ušackas.

Kadangi, pasak ministro, to nepakanka, siekiant sutaupyti 15 proc. bus mažinamos priemokos užsienyje

dirbantiems diplomatams. „2009 m. URM biudžetas jau sumažintas 45 mln. litų, arba 16 proc. Pagal ministerijai skiriamas lėšas šiuo metu esame 2006 m. lygio. Toks kraštutinis taupymas vyksta diplomatinės tarnybos veiksmingumo sąskaita“, – teigė V. Ušackas.

Ministerijos vadovas teigė, jog, vadovaujantis Darbo kodeksu, negalima priversti darbuotojų išeiti nemokamų atostogų, vienintelė išeitis – prašyti ir kreiptis į jų pilietinį sąmoningumą.

„Esu įsitikinęs, kad mūsų diplomatai tai supras ir palaikys. Tikiuosi, kad vienydamiesi su visa Lietuvos visuomene, panašių žingsnių imsis ir kitų žinybų vadovai ir darbuotojai“, – vylysė V. Ušackas.

Lito susiejimui su užsienio valiuta – 15 metų

Vilnius, balandžio 1 d. (ELTA) – Sukanka 15 metų, kai litas yra susietas su užsienio valiuta ir padengtas jos atsargomis.

Pasak specialistų, dėl atviros ir mažos Lietuvos ekonomikos valiutų kurso stabilumas šaliai yra ypač svarbus. Jie sako, kad 1994 m. įsigaliojęs Lito patikimumo įstatymas padėjo stabilizuoti Lietuvos ekonomiką, pinigai tapo laisvi nuo valdžios kišimosi.

Lietuvos banko rinkos operacijų departamento direktoriaus Arvydo Kregždės teigimu, per 15 metų lito susiejimo su užsienio valiuta esmė nepakito. „Visi litai, kurie yra apyvartoje, yra visiškai padengti užsienio valiuta. Lietuvos bankas turi tiek užsienio valiutos atsargų, kad galėtų išpirkti visus litus, esančius apyvartoje fiksuotu kursu“, – sako A. Kregždė.

Kai kurie specialistai pastebi, kad jei Lietuva dabar turėtų bet kuri kitą valiutos kurso režimą, ekonominė padėtis sunkmečiu būtų prastesnė. Anot A. Kregždės, lito susiejimas su euru užtikrina didesnę ekonomikos stabilumą.

Kaip populiariausia valiuta prieš 15 metų pasirinktas JAV doleris. Vėliau, mažėjant prekybai su NVS šalimis ir didėjant prekybai su Europos Sąjunga, jo reikšmė šalies ekonomikai mažėjo. Nuo 2002 m. litas susietas su euru.

Daugėja į užsienį parduodamų žmonių

Vilnius, balandžio 1 d. (Lietuviams.com) – Kaip ir kasmet, Tarpautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuras apibendrina praėjusių metų duomenis, gautus iš 7 pagalbą prekybos žmonėmis aukoms teikiančių organizacijų.

Suvedus duomenis paaiškėjo, jog pernai aukų, kurioms buvo suteikta pagalba, skaičius išaugo trečdaliu lyginant su 2007 m. Tačiau neabejojama, kad šiais metais aukų skaičius šoktelės. Jau šiandien pastebimos naujos tendencijos – krizės metu daugėja išsilavinusių aukų, didėja daugkartinių išvežimų skaičius, atsiranda naujų išnaudojimo formų.

Pernai TMO Vilniaus biuras ir nevyriausybinės organizacijos pagalbą suteikė 86 prekybos žmonėmis aukoms (pakartotinai pagalba buvo suteikta gerokai didesniai aukų skaičiui). 2007 m. tokių aukų buvo 56. Iš viso per 2004–2008 m. TMO Vilniaus biuras ir kitos pagalbą teikiančios organizacijos padėjo 429 prekybos žmonėmis aukoms. Manoma, jog tai sudaro mažiau nei 10 proc. visų preky-

bos žmonėmis atvejų.

Nors besikreipiančių pagalbos nukentėjusiųjų skaičius jau ir dabar auga, pagalbą teikiančios organizacijos sutaria, jog dėl krizės nukentėjusių žmonių skaičius šiemet gerokai padidės. Lietuvos Caritas vykdomo projekto „Pagalba prostitucijos ir prekybos moterimis aukoms“ koordinatorės Kristinos Mišininės teigimu, 2009 m. į rizikos grupę patenka jau ir aukštą išsilavinimą turintys asmenys.

„Iki šių metų prekybos žmonėmis aukomis paprastai tapdavo jaunos mergaitės, augusios vaikų, globos namuose, vienišos mamos, dažnai anksčiau patyrusios smurtinę prievartą. Tačiau dabar ir aukštąjį išsilavinimą, ir anksčiau nuolatinį darbą turėjusios moterys tampa prekybos žmonėmis aukomis, kurios iki šiol labai retai patekdavo į verbuotojų spąstus. Neabejotinai, šiemet nukentėjusiųjų skaičius žymiai skirsis nuo praėjusių metų, o aukos portretas bus daug spalvingesnis“, – spėja K. Mišininė.

Valdžia skatins gimstamumą

Vilnius, balandžio 1 d. (BNS) – Didinti gimstamumą, stiprinti šeimos institutą, užtikrinti paramą nepasiturinčioms šeimoms, gerinti vaiko teisių apsaugą – tokius svarbiausius uždavinius Vyriausybė nurodo savo ataskaitoje socialinės apsaugos srityje.

Ataskaitoje pabrėžiama, jog „numatoma skatinti kurti šeimas ir gimdyti vaikus“. Čia pat pažymima, kad „didėjant šildymo paslaugų kainai, bus tobulinamas šildymo išlaidų atlyginimo tvarka, užtikrinama parama nepasiturinčioms šeimoms“. Taip pat šeimos gerovės srityje numatoma skatinti ir remti „nevalstybinių organizacijų, dirbančių šeimos gerovės srityje, veiklą“.

Vyriausybė taip pat pritarė tam, kad Darbo kodekse būtų aiškiai įrašyta nuostata, kad kol moteris yra išėjusi motinystės atostogų, darbdavys privalo saugoti jos darbo vietą. Be to, jei tuo metu, kol moteris buvo mo-

tinystės atostogų, kitiems jos kolegoms buvo surengti kokie nors mokymai, kvalifikacijos kėlimo kursai, ji grįžusi į darbą taip pat turėtų turėti teisę jų reikalauti, mano Ministrų kabinetas.

Taip pat, jei per motinystės atostogų laikotarpį moters kolegoms buvo pagerintos darbo sąlygos, ir ji turėtų įgauti teisę reikalauti to paties. Jei per tą laiką, kol darbuotoja augino vaiką, kitiems tą patį darbą dirbantiems jos kolegoms įmonėje buvo pakelti atlyginimai, alga turėtų didėti ir į darbą grįžusiai motinai.

Tokioms naujovėms pritarė Ministrų kabinetas. Tam, kad jos įsigaliotų, Darbo kodekso papildymui dar turi pritarti Seimas.

Pasak socialinės apsaugos ir darbo ministro Rimanto Jono Dagio, šie pakeitimai gerokai palengvins moterų sugrįžimą į darbo rinką po nėštumo ir gimdymo atostogų.

„Gender Loops“ metodika darželių nepasiekė

Vilnius, balandžio 1 d. (BNS) – „Gender Loops“ projekto metodika darželių nepasiekė, pranešė Švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM).

ŠMM sudaryta darbo grupė išaiškino, kad visuomenėje diskusijas sukėlus „Gender Loops“ projektas ikimokyklinio ugdymo įstaigose nebuvo diegiamas, o projekto metu nebuvo tobulinama darželių auklėtojų kvalifikacija.

Darbo grupės išvadose pažymima, kad projektą „Gendre Loops: vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojų švietimas bei mokymas lyčių lygybės integravimo strategijos tematika“ atrinko ir finansavo ES „Leonardo da Vinči“ programos Vokietijos Nacionalinė agentūra. Projekto partneriai buvo KADAV (Turkija), Cheronos universitetas (Ispanija), Oslo universiteto koledžas (Norvegija) ir Socialinių inovacijų fondas (Lietuva).

Projekto metu Socialinių inovacijų fondas tvarkė „Gender Loops“ projekto tinklalapį, išleido informacinį lankstinuką, atliko tyrimą „Teisinis ir politinis lyčių lygybės integravimas Lietuvos švietimo sistemoje ir ikimo-

kyklinio ugdymo įstaigose“ ir kokybinį tyrimą „Gender Loops: vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojų švietimas bei mokymas lyčių lygybės integravimo strategijos tematika“. Taip pat išvertė 3 projekto koordinatoriaus pateiktas priemones.

Pasak ŠMM, nepriklausomi specialistai nustatė, kad mokyimo priemonės „Priemonių rinkinys lyčių lygybės sąmoningumo stiprinimui ikimokyklinio ugdymo įstaigose“ metodologija vadovaujasi abejotina teorine nuostata, o lyčių lygybei aiškinti ikimokyklinio amžiaus vaikams siūlomi netinkami būdai. Pateikta medžiaga daugeliu atveju prieštarauja Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programai. Naudojamų terminų turinys, anot specialistų, neatitinka Lietuvoje ir tarptautiniu mastu vartojamų šių sąvokų turinio.

„Gender Loop“ projektas sukėlė diskusijas, paaiškęjus, kad joje numatyta vaikams aiškinti apie netradicinę seksualinę orientaciją – sekti pasakas apie vienas kitą išimylėjusius princus, kurie susituokė ir tapo Karaliumi ir Karaliumi.

Vėl sugrįžta vokeliai ir šešėliai

Vilnius, balandžio 1 d. (ELTA) – Smunkant Lietuvos ekonomikai, į šalį vėl sugrįžta, rodos, jau baigti išguiti vokeliai, natūriniai mainai ir daugėja šešėlinio verslo apraiškų. Tai po pasitarimo Vyriausybėje dėl mokesčių administravimo gerinimo pareiškė Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) viršininkas Modestas Kaseliauskas. Tačiau kiek procentų ar kokią dalį šalies ūkyje užima šešėlinė ekonomika, jis neatsakė, bet patvirtino, kad šešėlinių tendencijų yra pakankamai.

Jų, anot VMI vadovo, gausėja prekyboje, statybose, nekilnojamojo turto ir kitose veiklose. Tačiau pagrindinė priežastis vis dėlto yra labai staigus ekonomikos smukimas.

Šiuo metu ypač šlubuoja pridėtinės vertės mokesčio bei akcizų surinkimas. Centrinės valdžios sekto-

riaus deficitas vasarį persvėrė 1,042 mlrd. litų ir sudarė 1 proc. numatyto 2009 m. BVP (100 403 mln. litų). Dviejų šių metų mėnesių centrinės valdžios sektoriaus deficitas siekia 1,268 mlrd. litų, arba 1,3 proc. BVP.

M. Kaseliausko teigimu, dabartinė padėtis su mokesčių slėpimu yra panaši kaip Rusijos krizės metu.

Premjeras Andrius Kubilius sakė, kad mokesčių surinkimui skirs ypatingą dėmesį, ypač gerinant mokesčių administravimą. Dėl to panašūs pasitarimai bus rengiami nuolat konkretnesniems klausimams aptarti, o įvykusiame susitikime daugiau kalbėta apie bendresnes tendencijas. Premjeras pajuokavo, kad po tokių pasitarimų paskelbimo mokesčių surinkimas pagerėja, tad ir žadama rinktis kas savaitę bei stebėti, kaip tai padeda.

Pasaulio naujienos

Rusijos prezidentas D. Medvedev ir JAV prezidentas B. Obama.

B. Obama atvyko į Europą

Atkelta iš 1 psl. padėtį Afganistane naujas kryptis. Bendrame Rusijos ir JAV prezidentų pareiškimе pažymima, jog abiejų šalių vadovai „susitarė dirbti, kad būtų galima imtis suderintų tarptautinių veiksmų, ir remti juos, pagrindinį vaidmenį atliekant Jungtinėms Tautoms”. Kaip sakoma dokumente, tokio pat požiūrio turi būti laikomasi ir kovojant su neteisėtu narkotikų gabenimu iš Afganistano.

Bendrame pareiškimе abu prezidentai pasižadėjo aptarti „abipusišką tarptautinį bendradarbiavimą” dėl raketinės gynybos sistemos. Rusija ir JAV nuogąstauja dėl to, kad Šiaurės Korėja gali paleisti savo balistinę raketą. Prezidentai „susitarė paraginti Šiaurės Korėją būti santūrią ir laikytis atitinkamų JT Saugumo Tarybos rezoliucijų”.

Rusijos ir JAV prezidentai D. Medvedev ir B. Obama išreiškė savo šalių siekį daugiau sumažinti strateginę puolamąją ginkluotę (SPG). „Šalys sieks užfiksuoti būsimoje sutartyje SPG mažinimo lygius, kurie bus žemesni nei dabar galiojančioje 2002 m. Maskvos sutartyje”, – sakoma bendrame prezidentų pareiški-

me apie vykstančias derybas dėl tolesnio SPG mažinimo.

Rusijos ir JAV prezidentai susitarė, kad „sieks naujų, patikrintų galimybių sumažinti savo strateginius puolamuosius išteklius etapais, pradėdami nuo to, kad pakeis sutartį dėl strateginės puolamosios ginkluotės mažinimo ir apribojimo (SGA-1) nauju juridiskai įpareigojančiu dokumentu”. Prezidentai pavedė derybininkams „nedelsiant pradėti derybas dėl šios naujos sutarties ir pranešti apie pasiektus ją rengiant rezultatus iki liepos”.

Pasak Kremliaus atstovo, abiejų prezidentų susitikimas „akis į akį” truko valandą ir 20 min. – maždaug pusvalandžiu ilgiau negu buvo planuota. Po šio, anot Kremliaus atstovo, šilto ir draugiško pokalbio JAV ambasadoriaus rezidencijoje Londone besišypsantys prezidentai atsakinėjo į žurnalistų klausimus.

D. Medvedev pasakė, jog jiedu su B. Obama aptarė ir kai kuriuos juridinius klausimus, kurie, pasak Rusijos prezidento, yra labai svarbūs dvišaliams santykiams. Juk kažkada mes mokėmės iš tų pačių vadovėlių”, – pažymėjo D. Medvedev.

Prancūzija ir Vokietija nepatenkintos G-20 siūlomais sprendimais

Paryžius, balandžio 1 d. („Reuters”/BNS) – Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy pareiškė, kad Paryžiaus ir Berlyno netenkina šią savaitę vykstančio Didžiojo dvidešimtuko (G-20) viršūnių susitikimo siūlomo susitarimo projektas, taip pat perspėjo nesutiksiantis su jokiais „apgaulingais kompromisais”.

Dvidešimties turtingųjų ir sparčiai besivystančių šalių vadovai susirinko Londone vykstančiame susitikime, kuris vadinamas takoskyra kovoje su didžiausia ekonomikos krize nuo praeito amžiaus 4-ojo dešimtmečio.

G-20 vadovai raginami priimti bendrą susitarimą, tačiau išryškėjo nesutarimai tarp dviejų stovyklų: vieną jų sudaro JAV ir Didžioji Britanija, o kitą – Europos žemyno šalys. Pagrindinė šių nesutarimų priežastis – skirtingas požiūris į pusiausvyrą tarp finansinio ekonomikos skatinimo priemonių ir būtinybės tvarkyti finansų rinkas.

N. Sarkozy tiesiogiai nepakartojo grasinimų pasitraukti iš G-20, tačiau sakė nepalaikysiantis jokių mėginimų nutolti nuo griežtų raginimų imtis pereinamųjų.

Prancūzijos vadovas taip pat ke-

tina dalyvauti derybose su JAV prezidentu B. Obama ir kartu su Vokietija pirmininkauti vėliau šią savaitę vykstančiam NATO viršūnių susitikimui. N. Sarkozy sakė, kad Paryžius ir Berlynas nėra patenkinti šiuo metu svarstomais pasiūlymais.

Prancūzija ir Vokietija reikalauja imtis griežtesnių apribojimų lengvatinio apmokestinimo zonoms, kuriomis naudojamosi vengiant mokėti mokesčius. Pasak N. Sarkozy, tokios šalys turėtų būti įvardytos ir sugėdytos, jeigu jos neatsisakys griežtos bankų paslapčių apsaugos praktikos. Tačiau prezidentas pridūrė, kad prie tokio susitarimo tikriausiai dar nepriartėta.

N. Sarkozy pridūrė, kad jo pasitraukimas reikštų, jog G-20 nesugebėjo susitarti, tačiau išreiškė viltį, jog susitarimas gali būti pasiektas. „Laisvos kėdės politika reikštų viso G-20 susitikimo nesėkmę”, – sakė jis.

„Nenoriu galvoti, jog iki to prieisime. Vėlai vakare vėl kalbėjau su Vokietijos kanclere Angela Merkel. Mūsų bangų dažnis visiškai sutampa. Mes turime ir teiksime Europos požiūrį į vertybes – Europos vertybes”, – pridūrė Prancūzijos vadovas.

EUROPA

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka kreipimesi į Aukščiausiąją Radą pareiškė norįs geresnių santykių su Rusija, bet taip pat pabrėžė, kad jis sieks Ukrainos narystės ir NATO, ir Europos Sąjungoje. Rusijai griežtai nepritariant Ukrainos narystei NATO, įtampa tarp šių šalių tikriausiai išliks.

RYGA

Latvijos prezidentas Valdis Zatlers pareiškė, kad kol kas nerengs referendumo dėl Seimo paleidimo, nors recesijos ištiktos šalies visuomenės pasitikėjimas parlamentu yra smarkiai pakirstas. „Suprantu, kad daugelis jūsų nori nubauti parlamentą paleidimu, – per televiziją kreipdamasis į šalies gyventojus sakė V. Zatlers. – Tačiau šiuo metu kiekviena minutė mūsų ekonomikoje priklauso nuo veiksmingos ir greitos sąveikos tarp visų valdžios šakų.”

ROMA

Popiežius Benediktas XVI nurodė pradėti konservatyviojo „Kristaus legiono” ordino veiklos tyrimą, kilus įtarimams dėl ordino įkūrėjo Marcial Maciel asmeninio gyvenimo, pranešė agentūra „Zenit”. Žiniasklaidoje pasirodžius pranešimų, kad 2008 m. sausį miręs 87-erių M. Maciel turėjo dukterį, vyskupų ir kunigų grupė tirs šio ordino veiklą, paskelbė agentūra.

Viso pasaulio valstybių deleguoti asmenys rinkosi į tris dienas trukusiančią JT konferenciją, kurios pagrindinis tikslas – švietimo prieinamumo kiekvienam vaikui užtikrinimas. Pagrindinis dalyvių tikslas – surasti būdus, kaip 75 milijonams pasaulyje gyvenančių vaikų, kurie neturi galimybės mokytis, užtikrinti bent jau pradinį išsilavinimą.

RUSIJA

MASKVA

Rusija atsisakė suteikti Baltarusijai 100 milijardų rublių (7,7 milijardo litų) paskolą. Apie tai pranešė Rusijos finansų ministerijos spaudos

tarnyba, praneša „Interfax”. Agentūra „Prime-TASS”, remdamasi Finansų ministerijos šaltiniu, patikslino, kad kalbama apie paskolą, skirtą tarpusavio sąskaitų Rusijos rubliais apmokėjimui. Priežastis, dėl kurios paskola Baltarusijai nebuvo suteikta, nenurodoma.

Naftos magnato Michail Chodorkovski advokatai prašo teismą iškviesti kaip liudytojus buvusį prezidentą, dabartinį ministrą pirmininką Vladimir Putin ir jo įtakingus pavaldinius duoti parodymų naujoje „Jukos byloje”. Kremliaus kritikas ir buvusios didžiausios Rusijos naftos bendrovės steigėjas M. Chodorkovski išbuvo kolonijoje daugiau nei 5 iš 8 metų, kuriems buvo nuteistas pagal kaltinimą vengimu mokėti mokesčius ir sukčiavimu.

AZIJA

SEULAS

Šiaurės Korėja trečiądienį pagrasino numušti bet kokius JAV žvalgybos lėktuvus, jeigu jie pažeis komunistinės šalies oro erdvę, stebėdami startui ruošiamą raketą, sakoma Šiaurės Korėjos valstybinio radijo paskelbtame pranešime. Šis perspėjimas buvo paskelbtas po antrądienį pareikštų Pchenjano skundų, kad JAV lėktuvai padažnino skrydžius virš šiaurės rytų regiono, iš kurio Šiaurės Korėja planuoja paleisti raketą.

JAV

WASHINGTON, DC

Siaučiant krizei ir darbdaviams atsisakant vis daugiau darbuotojų, darbo vietų skaičius JAV privačiame sektoriuje kovo mėnesį sumažėjo 742 tūkst., teigia darbo rinkos informacijos įmonė ADP. „Užimtumas ypač sumažėjo vidutinių ir mažų įmonių kategorijose, tai rodo, kad recesija vis plinta ir jau prasiskverbė į beveik visas ekonomikos sritis”, – teigiama įmonės ataskaitoje.

AFRIKA

TRIPOLIS

Libijos pareigūnai suskaičiavo 100 į Europą norėjusių patekti žmonių lavonų, kai jų laivas nuskendo prie Libijos krantų, pranešė pareigūnai. Manoma, kad minėtame laive buvo 365 žmonės, nors tokiu laivu leidžiama gabenti tik 75 keleivius.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**El.paštas: nausediene@aol.com

ŠV. VELYKŲ ŠVENTĖMS

Po šaltos ir tamsios žiemos vėl atbunda gamta: sprogsa medžiai, pradeda sugrįžti paukščiai. Džiaugsmingas jų čirenimasis maloniai kutena ausį, o kur dar iš po sniego besikeliančios lieknos ir glėžnos pirmosios žibutės? Visas tas pavasariškas atbudimas krikščioniškame pasaulyje imtas sieti su Kristaus mirtimi ir prisikėlimu. Tad visame pasaulyje Šv. Velykų šventė kiekvieną kviečia atsigręžti į tiesą, dorą, žmonių meilę, patiems patirti tyros širdies džiugesį.

Velykų šventės papročiai siekia pagoniškus laikus. Apeiginis Velykų stalas buvo apkraunamas tradiciniais valgiais. Svarbiausi – kiaušiniai-margučiai, po to kiaulės galva arba paršelis, papuoštas žalumynais, sūriai, sviesas, varškė, pyragai ir kt. Tarp valgių indelyje pastatydavo sudaigintų avių, simbolizuojančių būsimą gerą javų dygimą.

Velykų stalas turėtų būti kuo žalesnis ir linksmesnis, išsiskirti savo pavasariška nuotaika. Todėl nepattingėkime išpuošti jį pavasarį skelbiančiais žalumynais, gėlėmis: tulpėmis, narcizais, išsprogusiomis beržo ar gluosnio šakelėmis, kačiukais ir pan. Kai prie balta staltiese užtiesto, įvairiausiais valgiais nukrauto, žalumynais ir gėlėmis išpuošto stalo susės visa šeima, pasijusime dvasingesni, nutols rūpesčiai ir bėdos.

Kiaušinis. Senųjų tautų išminčiai teigė, kad pasaulis atsirado iš kiaušinio. Senovės Egipte švenčiant pavasario lygiadienį būdavo apsielčiama kiaušiniaus. Daugeliui visiškai skirtingų tautų, gyvenančių pačiuose atokiausiuose Žemės kampeliuose, kiaušinis buvo ir tebėra gyvybingumo, vaišingumo, stiprybės, neįveikiamo pasaulio tęstinumo bei tobulumo išraiška. Todėl su kiaušiniaus yra susiję daugybė sakmių, padavimų, pasakų, priežodžių, prietarų, tikėjimų; kiaušiniams suteikiama visokių galių, rodoma ypatinga pagarba.

Viena iš tokios senovinės, praamžės pagarbos kiaušiniui liekanų – paprotys juos marginti ir šitaip pagerbti vėl atėjusį pavasarį. Daugelis tautų kiaušinius nuo amžių spalvina, laiko dailiuose krepšeliuose, naudoja apeiginėse vaišėse bei žaidimuose. Jų marginimo raštuose galima aptikti senovinių sampratų bei ženklų, šiaip jau gerokai užmirštų ir niekur kitur nebenaudojamų.

Iš papročio įvairioms svarbioms apeigoms naudoti itin puikiai išpuoštus kiaušinius radosi ir nauja mada – gaminti kiaušinius iš brangakmenių. Pavyzdys – puikieji prancūzų juvelyro Peter Carl Faberge kiaušiniai.

Mūsų laikais ypatingas dėmesys kiaušiniams skiriamas per Velykas: jie vis taip pat nuoširdžiai marginami; jais keičiamasi, žaidžiama; gaminami kiaušiniai iš cukraus, šokolado ir kitų saldumynų; valgomi velykpyragiai velykiai su iškeptais kiaušiniaus ir pan.

Margučiai. Kiaušinius geriau, sveikiau ir įdomiau dažyti gamtiniais dažais: burokais (išeina vyšniniai), svogūnų lukštais (geltoni, tamsgeltoniai, rudi ir vyšniniai – nelygu, kiek virsite), šafranais (geltoni, bet tai itin brangus būdas), arbatžolėm (saviti rudi), špinatais (žali), mėlynėm (vio-

letiniai). Su dažais išvirtus ir ataušusius kiaušinius būtina dar nublizginti skudurėliu, pamirkytu aliejuje.

Kiaušiniai neturi būti verdami ant karštos ugnies. Juos verdame išlėto ant sumažintos ugnies. Prieš pradedant juos virti, reikia leisti kiaušiniams pastovėti šiltame vandenyje. Taip pat patartina prieš verdant kiaušinius ir norint, kad jie nesutrūkinėtų, paėmus adatėlę kiaušinio viršūnėlėje padaryti skylutę.

Mūsų velykiniai simboliai. Lietuvių tautoje iki šių dienų išsilaikę tradiciniai įvairių švenčių simboliai. Velykų klasikinis simbolis yra kiškutis. Velykos paprastai švenčiamos pirmą sekmadienį po pavasario mėnulio pilnaties. Tad su mėnulio fazėmis kiškutis siejamas todėl, kad gimsta jis atvirom akim, kai visi kiti gyvūnai gimsta akli.

Labai populiarius simbolis yra Velykų avinėlis. Šeimininkės iškepa avinėlio formos pyragą, įmantriai jį šokoladu ar cukraus sirupu išpuošia, apkašo jį šviežiais avių daigais ir pastato stalo viduryje. Šis simbolis yra kilęs iš žydų tikėjimo, kur avinėlis būdavo aukojamas Dievui ir tai reiškė gyvą auką. Krikščionybė tai perėmė kaip Kristaus pasiaukojimo ir mirties už žmonių nuodėmes simbolį.

Velykų stalui

Paprastai kiekviena šeimininkė jau iš anksto planuoja savus valgius šventėms. Velykiniam stalui neruošiama tiek daug patiekalų, kaip Kalėdoms, nes švenčiama tik vieną sekmadienį. Užtat visas stalas tarsi alsuoja pavasariu, giedra nuotaika ir sielos atbudimu. Gyvų gėlių puokštės suteikia stalui žavumo, margučiai – įvairumo, o iškeptas kumpis ar antis ar koks kitas kepsnys – turtingumo. Paprastai Velykoms šeimininkės daugiau sutelkia savo dėmesį į įvairiausius kepinis, saldumynus, tad šiuo laikotarpiu daugiausia jų ir atsivalgo.

Rūkyta laiša

Namuose galime patys išsirūkyti laišos ar kokios kitos žuvies. Lietuviai vyrai labai sumanūs ir sugeba patys savame kieme įsirengti rūkyklas. Vieni jas pasidaro iš senų šaldytuvų, kiti išsimūrija kieme arba nusiperka iš parduotuvių. Aš jau daugelį metų

naudojuosi sava rūkykla. Pagal vyro brėžinį fabrike padarė gerą plieno rūkyklą, kurioje telpa net 6 grotelės. Apačioje jų padėdu seną keptuvę, į kurią pirmiausia pridedu anglių, jas uždegu ir leidžiu joms beveik sudegti. Tada ant jų dedu vandenį išmirkytas medžio drožles, kad rūktų. Reikia nuolat prižiūrėti, kad jos nepradėtų degti, todėl vis pašlakstau vandeniu ir pridedu naujų.

Žuvį iš vakaro supjaustykite didesniais gabalais, o jei žadate rūkyti kitas smulkesnes žuvis, palikite jas nepjaustytas. Pusę indo (puodo), priklausomai nuo žuvies kiekio, pripildykite vandens, tada į jį įdėkite vieną sauja rudo cukraus ir dvi saujas druskos, pamaišykite ir paragaukite. Vanduo turi būti gerokai saldžiasūris. Į taip paruoštą vandenį sudėkite žuvis, padėkite į šaldytuvą nakčiai. Prieš rūkant išimkite žuvį iš vandens, ją gerai rankšluostiniu popieriumi apdžiovinkite ir padėkite ant grotelių.

Žuvis šaltu rūkymu rūkosi apie 6 valandas. Kas kelias valandas apverskite žuvį arba žuvis, esančias ant viršutinės grotelės, sukeiskite su apatinėmis. Marinatė palaikytos žuvys bus skanesnės, nes jos nebus sudžiūvusios, prilipusios prie odos.

nuluptais kiaušiniaus. Visos šios gėrybės įvyniojamos trapiu tešlon ir iškepamos orkaitėje. Beje, tešla dažnai pagardinama sutarkuotu ožkos sūriu. „Velykis“ valgomas karštas ir šaltas. Tokie pyragai Velykų sekmadienį kepami Beri (Berry) srityje Prancūzijoje.

Velykiui trapią tešlą dedame į apskritą kepimo indą (pajaus), į vidų pridedame įdaro, į kurį išpaudžiame tris virtus kiaušinius. Viršų užklojame kita tešlos danga, viduryje įpjauiname skylutes ir gerai uždarome kraštus. Aptepame kiaušiniu ir kepame orkaitėje, kol gražiai pagels.

Kepta aviena su garstyčių užtepu

Senovėje Lietuvos bajorai ar kunigaikščiai įvairių puotų, švenčių metu neapsieidavo be kepto eriuko ar keptos avienos šlaunies. Pamažu avieną pakeitė kiauliena ir ji tapo pagrindiniu patiekalu lietuvių valgiaraščiuose. Netgi dabar Lietuvoje ne taip lengva gauti pirkti avienos, o jei ir galima, ji nepaprastai brangi. Amerikos turtuolių valgiaraščiuose visados pirmauja susukti avienos šonkauliukai, avienos kepsniai. Ir ne tik Amerikoje, bet daugelio Europos kraštų turtuolių namuose per didžiausias puotas ar šventes aviena yra pagrindinis valgis.

Avienos mėsa yra sveikesnė už kiaulieną, ją lengviau virškiname. Tad pabandykite šventėms išsikepti avienos.

Reikės:

*Apie 1/2–2 sv. avienos kumpio (be kaulo),
4 šaukštų aliejaus,
druskos,
pipirų,
2 puodelių sultinio.*

Užtepui: apie 4 riekučių baltos duonos minkštimo, šaukšto sviesto, geros saujos kapotų petražolių, 2 šaukštų garstyčių, 3 skiltelių česna-

ko. Avienos kumpį nuvalome nuo plėvės, pabarstome druska ir pipirais. Iš užtepui skirtų produktų sumaišome vientisą masę ir šia mase aptepame kumpį. Kumpį dedame į įkaitintą su riebalais keptuvę ir, apkepę iš abiejų pusių, baigiame kepti orkaitėje (apie 20 minučių). Būtinai reikia žiūrėti, kad kumpis neperkeptų, nes mėsa bus sausa ir neskani. Kepant įbeskime aštrų peilį į kumpio vidurį ir žiūrėkime, kad bėgtų šviesiai rausvos spalvos sultys.

Kiekvienoms šventėms artėjant šeimininkės nenori rizikuoti ir bandyti naujų receptų. Tad dažniausiai pasitenkinama savais, senais, prie kurių šeimyna yra pripratusi. Velykų šventėms dažniausia yra kepamas kumpis, antis, veršienos ar avienos kepsniai. Amerikoje populiarius ir visų mėgiamas yra kalakutas, tad didesnių švenčių proga jis visados yra kepamas. Lietuvoje ir Europoje švenčių progomis keamos žąsys, antys. Pas mus Amerikoje žąsys pasidarė nepaprastai brangios. Porą kartų Velykų šventėms bandžiau antį kepti ir aš, bet ji pasitakė tokia kieta, kad net ir viską išbandžiusi, norėdama mėsą paminkštinti, nieko nesigavo. Dabar kai antis taip brangiai kainuoja, neverta net bandyti.

Kitą savaitę pasiūlysiu daugiau receptų saldumynų stalui.

Veršienos kepsnys (pagal St. Stasienę)

*10 sv. veršienos šlaunis,
7 oz. rūkytų lašinių,
1 šaukštelis kvapiųjų pipirų,
1 šaukštelis cukraus,
1 šaukštelis druskos,
1 morka,
keletas saliero lapkočių.*

Mėsą gerai nuplauti, nusausti. Cukrų, druską, pipirus sumaišyti ir įtrinti mėsą. Lašinius supjaustyti juostelėmis ir, padarius veršienoje įpjovą, jas sukišti. Vietoj lašinių galima naudoti sviesto gabaliukus.

Į gilią skardą sudėti ruoželiais supjaustytą morką ir saliero lapkočius. Ant viršaus dėti paruoštą veršienos šlaunį. Sandariai uždengti folija ir kepti 350 F temperatūros orkaitėje apie 2 valandas. Retkarčiais mėsą nudengti ir palaistyti skardoje susidariusiu skysčiu. Ar mėsa iškepusi, galima patikrinti storiausioje vietoje išmeigus aštrų peilį – turi pasirodyti šviesios sultys.

Skardoje susidariusias sultis galima panaudoti padažui, jei patiekalas teikiamas karštas. Šį kepsnį galima valgyti ir šaltą.

Velykpyragis „Velykis“

Iš tiesų, tai pyragas su kiaulienos bei veršienos įdaru, pagardintu druska, pipirais, keturių kvapų prieskoniais, šiek tiek brendžio (arba likerio), su įkeptais, kietai išvirtais,

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepliauskas

Nr. 66

– Jis pasirašė popierių, gražino jį vyrukui, atsistojęs paspaudė ranką, palinkėjo sėkmės. Jaugilas tylėjo, nes matė, kad Augustinas vis dar kažką sprendžia. „Gal trukdau?“ – „Ne ne, NE, ką tu, nekreipk dėmesio. Tau tuo atžvilgiu geriau, ar ne?“ – „Kodėl?“ – „Na, kaip čia tau pasakius, – jis brūkštelėjo ranka per styrančius, retus plaukus, – niekas galvos nekvaršina. Koncertai, plojimai, gėlės, visur tave sutinka, daraisi įžymybe“. – Žinaiiii, – nutęsė Jaugilas, – įžymybė visada apšviesta garbės, kad smalsuoliai galėtų sekti kiekvieną žingsnį. O apskritai tai nelengva, kai visi pažįsta, kai tu net nusišpjauti kur nori negali. Mocartas yra pasakęs: nori ir sieki išgarsėti, o kai tampi įžymybe, tai nešioji tamsius akinius, kad tavęs niekas nepažintų. Supranti, išėjęs iš namų jautiesi suvaržytas, visi tave stebi, o kai niekas nemato – irgi blogai. Yra tokių, kurie išgarsėję nebegali gyventi be šlovės spindulių, nori, kad juos pastebėtų, gerbtų, jiems plotų, nejaučia, kad jau metas pasitraukti nuo scenos. Matai, Augi, šlovės siekia kiekvienas žmogus ir daugiau ar mažiau pasiekia, tik galbūt ji nevienodai žeri“.

Abu tylėjo, paskui Jaugilas ištraukė iš vidinės kišenės stirkos kojelę su idėklu suominuką ir padavė Augustinui. „Čia tau, lauktuvės“. Jis pavartė rankose peilį, apžiūrėjo, atsargiai vienu pirštu perbraukė per ašmenis, šyptelėjo (matėsi, kad patinka) vėl įkišo į dėklą, prisidėjo prie juosmens, žiūrėdamas, kaip atrodytų prie diržo. „Graziai padaryta! Išmoko iš mūsų tie kapitalistai“, – ir abu smagiai nusikvatojo. „Neatėmė?“ – „Būtų atėmę, nes ilgesnis negu septyni centimetrai, bet mūsų nekratė, ką tie menininkai gali vežtis.“ – „O kodėl neleidžia ilgesnio?“ – susidomėjo Augustinas. – „Bala žino, gydytojai sako, kad arčiausiai iki širdies yra septyni centimetrai, tai saugomus tertybiniai pasieniečiai, – velniukai šmėstelėjo Jaugilo akyse, – kad iš gero gyvenimo sau galo nepasidarytumėm.“ – „Hmm...“, – numykė bičiulis, žaisdamas su peiliu, įkišdamas į dėklą ir vėl ištraukdamas. „Žinai, mano tėvo brolis turėjo nemažą dvarelį, kumetyną. Tai va, tie kumečiai įsigudrino kiaules virbalu nugalabyti. Paverčia ilgaveidę ant šono, smigt virbalu po kaire kojyte, ir kvit. Kriukė nė nežvygteli, tik kojom buria ir paskutinį dūką leidžia. Dėdė liepia „pastipusią“ jukšę užkasti, o kai ponas išvažiuoja, kumečiai baliavoja. Gerai, ar ne?“ – „Tai, sakai virbalu smigt į širdele, ir baigtas kriukis“. – „Taip, nė kraujo, nieko, jokio įtariamo“. – „Na na...“ – abejingai ištare Augustinas, vis dar šypsodamasis. Tas šypsnyš, prasidėjęs ir besibai-giantis akių kampučiuose, buvo keistas ir nejaukus, nuo jo veido bruožai pasidarė rimtesni, griežtesni, tarsi besišypsancio satyro. Pirštai, laikę suominuką, sustingo, ir jis pats kažkaip pastėro, lyg stengdamasis kažką labai svarbaus prisiminti. Paskui išlėto pasuko galvą, bet jo žvilgsnis praslydo pro Jaugilą, šiam net nejauku pasidarė. Jaugilas niekuomet nebuvo matęs tokių akių: liūdnų ir skausmingai kenčiančių, tarsi ke-

lioms sekundėms netikėtai nukritusi išorinė priedanga būtų atvėrusi gyvą sielos žaizdą. Kaip jis tada pasikeitė, persimainė, pamanė, kad ištiks infarktas. Visas įsitempė, papilkėjo, sumedėjo. Antakiai sutraukti, žandikauliai suspausti, regis, visomis smegenų ląstelėmis, visa savo esybe pajuto tai, apie ką iki šios minutės vengė galvoti. Jo vyzdžiuose šmėstelėjo kažkokia mintis, mintis atslūkinusi netikėtai. Tylėjo jis, tylėjo Jaugilas, tylėjo telefonai ir segtuvų krūvos, tyla įtraukė į save, užvaldė, buvo baisu pajudėti, kad nesukeltum nė mažiausio garselio, galinčio ją suplėšyti. Netikėtai švystelėjęs saulės zuikutis kliudė jo nosį, lyg skustuvas slystelėjo pablyškusiui skruostui ir pasislėpė kiniškoje rožėje. Akys atgijo, jis atsiduso, nubudo iš tos vidinės, pasiglemžusios jį sumaišties. Tai truko neilgai, tačiau lyg pabudęs iš miego jis pamatė Jaugilą, viską prisiminė, subruzdą, dešinę ranką pasičiupinėjo krūtinę, nelyg tikrindamas, ar širdis vietoje, atsirėmė į stalą ir atsistojo. „Atsiprašau, truputį užsi-svajojau, – ištare kaltai, trindamas pabrinkusią paakių odelę. – Ačiū už puikią dovaną“, – bandė šypsotis. „Su kompasu, kad nepaklystum, kai eisi medžioti“. – „Tai jau tikrai nepaklysiu, dėkui tau“, – paspaudė ranką.

Kelias kilo į kalną, priekyje pasirodė krovininis automobilis ir tarsi iš po žemės iššokęs jį lenkiantis „devintukas“. „Išprotėjo!“ – garsiai sušuko Jaugilas, sumetė vairą į dešinę, bet, pamatęs vaikiną, kelkraščiu vedantį dviratį, užgulė stabdžius. „Žigulio“ kairieji ratai pakilo nuo žemės ir vėl klestelėjo. Rymojo užsikniaubęs ant vairo ir galvojo: kiek nedaug tau, žmogau, reikia, kad pasaulis užgestų, o tu rastum ramybę ir tylos prielauką. To bepročio su „grabu“ ir pėdos atauso, – pyktelejo, vargais negalais išsikapstęs iš griovio, vis dar gniauždamas savyje išgąstį ir pykčio gaidulį. Pajutęs silpnumą, žvilgtelėjo į veidroduką, o ten – lavono veidas. Vaikinu-kas, stumiantis dviratį, tik per plauką likęs gyvas, ėjo vis atsisukdamas ir atsisukdamas.

Per miestelį jis važiavo neskubėdamas, o išsukęs iš gatvės išjungė pavarą, ir mašina, tyliai praslinkusi pro sodą, sustojo prie Labučių namo. Jaugilas norėjo pyptelti, bet, nusprendęs padaryti mažą siurprizą, pasiėmė puokštę, išlipo iš „Žigulių“, tyliai privėrė mašinos duris ir apsižvalgė. Ažuolai, stovintys priešais jų namą, jau spėjo smaragdo spalvos rūbais pasipuošti, o saulė ugniniu grėbliu grėbstė ežero paviršių. Jaugilas pasitempė, papureno gėles, pažvelgė, ar niekas nestovi balkone, ir nutapeno takučiu palei sodo tvorelę.

Trisdešimt šeštas skyrius

Labutienė pasitiko jį, kaip visada, maloniai, bet jos šypsnyš tuoj pasislėpė po nerimo šešėliu, nors Jaugilas to nepastebėjo. Įėjęs į vidų jis pasijuto kaip namuose, todėl nesivarždamas žvilgtelėjo į vieną kambarį, į kitą.

– O kurgi Augis, – paklausė tyliai, tarsi bijodamas prižadinti iš miego, – viršuje? **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. ENGEL, MD
ANDREW J. YU, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Lake Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

AR PAJĖGSIME KEISTI POLITINĘ KORUPCINĘ SISTEMĄ?

Atkelta iš 3 psl. teisėjų sluoksniui neleidžiama visiškai atsiriboti nuo piliečių ir virsti uždaru klanu. Kaip visuomenė dalyvauja teismų darbe? Per prisiekusiuosius ar tarėjus. Kitų vaistų nėra išrasta. Mūsų teisinė sistema – visomis aštuoniomis prieš visuomenės dalyvavimą, prieš tarėjus bei prisiekusiuosius. Jokia parlamentinė save vadinanti partija nesiėmė vakarietišku būdu demokratizuoti ir supilietinti teismų darbą. Krintantis į akis politinio elito sutarimas. O juk teismų darbą kritikuoja kas tik netingi – ir prezidentas Valdas Adamkus, ir V. Landsbergis. Gal ir ta kritika – vaizduojamoji?

Valstybė ir visuomenė didelį demokratinį žingsnį žengtų, jei būtų sutvarkyti specialiąjį tarnybų pavaldumo ir atsiskaitymo Seimui klausimai, o piliečiams suteikta teisė sužinoti, kas, kaip ir kokius duomenis apie juos kaupia. Daugelis politikų viešai pasiguodžia, jog Valstybės saugumo departamentas tapo niekam nepavaldus – nesiteikia net įvykdyti Seimo prašymų, tačiau kol kas nematyti aiškos politinės valios nustatyti aiškius to departamento ir Seimo bei Vyriausybės santykius, įgyvendinti realią parlamentinės priežiūros programą. Ne sykį savo rašiniuose esu minėjęs Jungtinėse Valstijose priimtą bei nuolatos papildomą Privacy Act įstatymų paketą, suteikiantį piliečiui teisę klausti, kokius duomenis apie jį yra sukaupusi ta ar

kita specialioji tarnyba.

Tuo įstatymu visos specialiosios tarnybos įpareigojamos per bene 10 dienų parodyti klausėjui surinktus apie jį duomenis arba pateikti motyvuotą atsakymą, kodėl dalis (tik dalis) duomenų nerodoma. Pilietis gali užginčyti atsakymo pagrįstumą teisme. Kadangi teismai linkę ginti piliečių teises, nes visuomenėje įsitvirtinusi žmogaus teisių pirmumo nuostata, tad atsisakymas rodyti tam tikrus duomenis labai gerai pagrindžiamas, nesidangstant susigalvotų valstybinių paslapčių skraistėmis. Aptikęs klaidingų duomenų pilietis turi teisę reikalauti juos sunaikinti, o atsisakius – sprendžia teismas. Manau, mažai kas abejotų, jog panašus įstatymas gerokai sudemokratinėtų gyvenamąją aplinką. Tačiau tokio pobūdžio idėjų neaptiksi jokių partijų, juolab valdančiųjų programose. Neišsako jų nė tie valstybės vyrai bei moterys, kurie suvokia, jog būtina keistis ir valstybei, ir žmonėms, o pirmiausia – politikams.

Balsas.lt

PARDUODA

Parduodami 36 tomiai
„Lietuvių Enciklopedijos“,
išleistos 1959 m. Bostone.
Tel. 773–585–9500

Atsidėkodami už kalendorių po 100 dol. „Draugo“ leidybai paremti paaukojo: Gintaras Karaitis, Union Pier, MI; Veronika Janušaitis, Port Orange, FL; Anna Banionis, Cleveland, OH. **65 dol. aukoko:** Margarita Valukas, Hemet, CA. **Po 50 dol. aukoko:** Julia Danta, Exton, PA; Donatas Uogintas, Oak Lawn, IL; Vaelava Polikaitis, Lemont, IL; Mary Vaitkus, Belleville, IL; Paulina Mikštas, Gulfport, FL; Mya Dundzila, Alexandria, VA; Richard Klementavičius, Gulf Breeze, FL; Janina Šalna, Juno Beach, FL; Jonas Cinkus, Downers Grove, IL; Saul B. Balsys, Hickory Hills, IL; Walter Barkauskas, Whitestone, NY; Irena Jonynas, Chesterton, IN; Zenonas Sukys, Chicago, IL; Teresė Bagdonas, Spring Hill, FL; Liucija Berzinskas, Juno Beach, FL; Dana M. Norvila, Brooklyn, NY; Birutė Alisius, Westchester, IL.

Velykinės savaitės pamaldų tvarkaraštis

PAL. J. MATULAIČIO MISIJOJE

14911 127th Street, Lemont, IL 60439 Tel. 630-257-5613

www.matulaitismission.com

matulaitismission@sbcglobal.net

Balandžio 1 d., trečiadienį

7 val. vakaro – Bendruomeninės Atgailos ir Susitaikinimo pamaldos su asmenine išpažintimi (išpažinčių nebus klausoma Velykų Tridienį – Didįjį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį).

Balandžio 5 d., PALMIŲ – VERBŲ SEKMADIENĮ

9 ir 11 val. ryto, 6:00 val. vakaro – įžengimas į Jeruzalę, Kristaus Kančios Šv. Mišios.

Balandžio 9 d., DIDĮJĮ KETVIRTADIENĮ

7 val. vakaro – Paskutinė Vakarienė, Eucharistijos įsteigimo Šv. Mišios ir Švenčiausiojo Eucharistijos Sakramento garbinimas iki 10 val. vakaro.

Balandžio 10 d., DIDĮJĮ PENKTADIENĮ

5:30 val. popiet – Kryžiaus kelias.

7 val. vakaro – Kristaus Kančia, Šventojo Kryžiaus pagerbimo pamaldos.

Balandžio 11 d., DIDĮJĮ ŠEŠTADIENĮ

8 v. vakaro – Velykų Nakties budėjimas, suaugusiųjų Krikšto ir Sutvirtinimo šventimas, Velyknakčio Vigilijos Šv. Mišios.

* * *

Balandžio 12 d., VELYKŲ SEKMADIENĮ

Velykų dieną visos Šv. Mišios *Jaunimo rūmuose*, kad visi sutilptų ir galėtų dalyvauti

7 val. ryto – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos ir Šv. Mišios (su choru).

9:15 val. ryto – Kristaus Prisikėlimo dienos Šv. Mišios.

11 val. ryto – Kristaus Prisikėlimo dienos Šv. Mišios (su choru).

* **Varpeliai:** į Velyknaktį bei Velykų dienos Šv. Mišias prašome atsinešti varpelius, palydėti „Garbė Dievui aukštybėse” ir „Aleliuja” giesmes.

* **Valgių šventinimas:** Velyknaktį ir Velykų dienos Šv. Mišiose šventinami valgiai/ krepšeliai. Kviečiame atsinešti.

ZIONO LIETUVIŲ LIUTERONŲ BAŽNYČIOJE

Kunigas Valdas Aušra

9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453

Tel.: (708) 422-1433; (773) 983-6517

Balandžio 5 d. – VERBŲ SEKMADIENIS

9:30 val. r. pamaldos anglų kalba su Šv. Komunija

11:30 val. r. pamaldos lietuvių kalba su Šv. Komunija

Balandžio 9 d. – ŽALIASIS KETVIRTADIENIS

7 val. v. Paskutinės Vakarienės atminimo pamaldos anglų kalba su Šv. Komunija

Balandžio 10 d. – DIDYSIS PENKTADIENIS

5 val. v. Kristaus kančios lietuviškos pamaldos su Šv. Komunija

7 val. v. – Tamsos (Tenebrae) pamaldos anglų kalba

Balandžio 11 d. – Velykinių kiaušinių „medžioklė” vaikams nuo 2 iki 11 metų amžiaus. Skambinkite užsiregistruoti.

Balandžio 12 d. – VELYKOS

8 val. r. Jungtinės prisikėlimo pamaldos su Šv. Komunija. Giedos choras, solistė N. Grigalavičiūtė.

Velykiniai pusryčiai parapijos salėje. Visi kviečiami!

10:30 val. r. Lietuviškos Velykinės pamaldos su Šv. Komunija.

Balandžio 14 d. – ANTRADIENIS PO VELYKŲ

4:30 val. p. p. Velykinės pamaldos „Spindulėlio” vaikams ir tėvams

TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

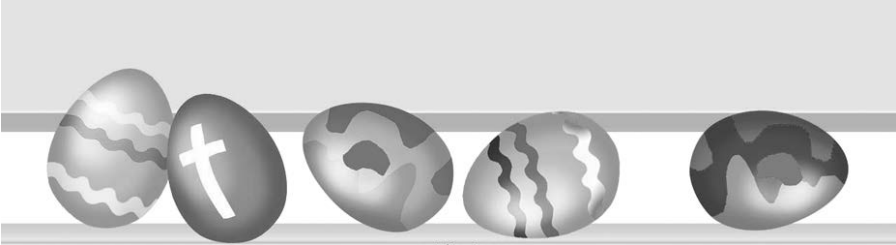
5129 S. Wolf Rd. Western Springs, IL 60558

Tel. 708-567-9044

VERBŲ-PALMIŲ SEKMADIENIS, balandžio 5 d., 11:30 val. r. (pamaldos su šv. Vakariene)

DIDYSIS PENKTADIENIS, balandžio 10 d., 5:30 val. p.p. (pamaldos su šv. Vakariene, pamaldos lietuvių ir anglų kalbomis)

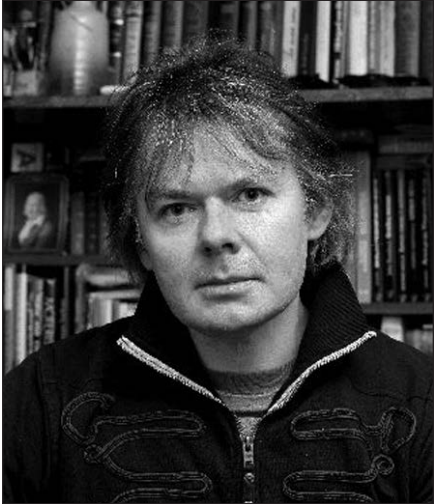
ŠV. VELYKŲ PAMALDOS, balandžio 12 d., 11 val. r. (lietuvių ir anglų kalbomis).

Kaunas, kauniečiai ir ne kauniečiai

PETRAS PETRUTIS

Mus pasiekė žinia, kad Lietuvoje geriausios knygos suaugusiųjų kategorijoje pirmoji vieta teko Kęstučio Navako knygai „Du lagaminai sniego”. Dėl metų knygos titulo su K. Navako knyga varžėsi Audriaus Jakučiuo „Tėvynė”, Danutės Kalinauskaitės „Nieko nežinau”, Grigorijaus Kanovičiaus „Šetono apžadai” ir Regimanto Tamošaičio „Vitaminų pardavėjas”. Balsuoti turėjo teisę visi skaitytojai.

Kęstutis Navakas

Anot knygos autoriaus „Du lagaminai sniego”, tai tekstus siejanti metafora, kalbanti apie tai, ką gražaus su savimi nešamės ir ko tame nešulyje neučia nelieka... Rašau apie tai, kas man brangu. Turbūt taip ir reikia rašyti – apie tai, ką myli. Tada ir skaitytojams įdomu”. Tai laureato K. Navako nuomonė. Taip buvo parašyta „Kauno diena” dienraštyje.

Čia minimo dienraščio žiniomis, praėję metai buvo labai produktyvūs K. Navakui – išleista ir esė knyga, ir poezijos rinktinė „Stalo sidabras”, sudaryta poezijos rinktinė „Dar penkios minutės nakties” ir kt. Šiemet baigta pjesė rašytojo Juliaus Kaupo pasakų motyvais.

Štai keletas sakinių apie Kauno miestą, kauniečius, Julijų Kaupą ir t.t. Kaip žinia, ne per seniai kilo mintis Kaune „įamžinti” anksčiau Detroite gyvenusio ir Čikagoje mirusio rašytojo Juliaus Kaupo knygos „Daktaras Kripštukas pragare” pagrindinį veikėją dr. Kripštuką. Aiškiau pasakius, buvo kilęs sumanymas pastatyti paminklą dr. Kripštukui. Juliaus Kaupo bičiulio, anksčiau gyvenusio Čikagoje ir Washingtone, DC, o dabar įsikūrusio Vilniuje žodžiais, „Kaune, Rotušės aikštėje, sėdi Maironis. Labai gerai, kad jis ten sėdi. Jam galima nusilenkti, padėti gėlių, bet jam nepatapsnosi per petį. Kažin ar su juo pajuokausi? Ir jei apie jį kam pasakosi, reikės remtis faktais. O su literatūriniu veikėju yra visai kitaip... Tokio personažo įprasminimas suteiktų geros nuotaikos, linksnumo, o miestui – gal net savotiško paslaptingumo.”

Paminklas dar nėra sukurtas, dar nėra pastatytas. Tačiau kaunietis K. Navakas jau spėjo parašyti pjesę Juliaus Kaupo kūrybos motyvais. Lėlių teatras ketina šią pjesę išvesti į scenos šviesą.

Štai ištrauka iš K. Navako pjesės „Daktaras Kripštukas ir kiti”.

2 Scena

Daktaro Kripštuko kamba-rys. Prie stalo daktaras gamina

vaistus.

KRIPŠTUKAS. Pum pum pum-puliorium. Bum pa paliorisimum. Tuoį čia pagaminsim vaistą nuo visų ligų. Net nuo slogos. (Įberia kažką į indą, inde kažkas tvyksteli ir viskas iš jo išsibarsto.)

KRIPŠTUKAS. Oi, jaučiu, jokio vaisto mes vėl nepagaminsim. Nuo to laiko, kai kažkur prapuolė vaistininkas Čičukas, sunku su vaistais. Net nuo slogos. O kai nėra vaistų, tai ir vaikšto visi snargliuoti. Net ponas Kauno meras – ir tas. (Kažkas bel-džiasi į duris)...

KRIPŠTUKAS. Na, kas čia vėl? Tikiuosi, kad ne Kauno meras. Užei-Kit!

(Įeina Velnias Juoduodegis.)

JUODUODEGIS. Sveiki, pone daktare...

KRIPŠTUKAS. O jūs koku rei-ka-lu?

JUODUODEGIS. Kažkaip nepa-togu sakyti, bet reikės tamstai dabar pasiimti gydytojo lagaminėlį ir eiti su manim į pragarą. Ten mūsų direkto-rius susirgo. Snukio ir nagų liga.

KRIPŠTUKAS. O jeigu neisiu?

JUODUODEGIS. (Žiovaudamas) O jeigu eisit?

KRIPŠTUKAS. O kodėl turėčiau? JUODUODEGIS. O pas mus ten gera kompanija. Verslininkai, meni-ninkai. Iš savivaldybės tai visi pas mus pakliūna. Yra jūsų vaistininkas Čičukas.

KRIPŠTUKAS. Čičukas?...

KRIPŠTUKAS. Gerai. Einam. Daktaras ir pragare daktaras. (Pa-siima daktaro lagaminėlį) Rodykite kelią.

JUODUODEGIS. Kelią, kelią...

Jeigu jau ieškai kelio pragaran, tai bet kur jį rasi. Oplia! (Blykstelį šviesa ir visi išnyksta.)

Julius Kaupas

Pasak K. Navako: „Pjesėje ir ro-jus, ir pragaras dislokuoti kažkur Kauno rotušėje. O visi kiti judesiai vyksta visiems žinomose vietose. J. Kaupas yra ryškiausias naujosios Kauno mitologijos kūrėjas. Tačiau, regis, čia dar daug vietos ir kitų kū-rėjų fantazijai. Todėl visi nežino: Kaune po kiekvienu namu – ir dan-gus, ir pragaras. Ir dar daugybė įdo-miausių dalykų, kuriuos laikas pra-dėti fiksuoti. Taip, kaip tai darė J. Kaupas.”

Tuo tarpu tiek ir bus apie Kauną, kauniškius ir ne kauniškius. Tarp jų ir apie rašytoją K. Navaką ir iševijo-je įdomia kūryba pasireiškusį Julijų Kaupą.

P. S. Naudotasi „Kauno diena” dienraščiu.

Lietuviai vardus keičia, kad britai suprastų

ZITA ČEPAITĖ

Britanijoje gyvenantys lietuviai pavardžių ir vardų rašyboje tokių smulkmenų kaip paukščiukai ant š, č, ž, taškas ant é, brūkšnelis ant ū ar kartais pasitaikančių nosinių vardo ar pavardės viduryje jau seniai atsi-kratė – banko sąskaitos, nacionalinio draudimo, mokesčių ar kiti čia rei-kalingi dokumentai yra surašomi be minėtų ženklų. Tačiau kai kada išei-vių vardai ar pavardės dėl savo ne-įprastumo ar sunkaus tarimo patiria gerokai didesnius pokyčius.

Gyvena su dviem vardais

Viena savo pavardės skelbti ne-norėjusi lietuvė sakė, kad ji šiuo metu gyvena su dviem vardais – darbovie-tėje ji yra Lita, o lietuviškoje draugų ir artimųjų aplinkoje – Jolita. Savo vardą merginai keisti teko ne savo noru, o darbdavio pageidavimu.

„Mano darbas yra priimti užsa-kymus, tad atsiliepdama klientams turiu kiekvieną kartą pasakyti savo vardą ir klientai prašydavo, kad aš ji pasakyčiau paraidžiui, nes nesupras-davo. Tai nepatiko savininkui ir jis liepė supaprastinti vardą”, – pasako-ja iš Jolitos į Litą pavirtusi mergina.

Ji sakė, kad naujasis vardas jai nelabai prie širdies, nes primena dy-kai dalijamo laikraščio „Lite” pava-dinimą, tačiau ji neturėjo didelio pa-sirinkimo. Tiesa, nei paso, nei kitų dokumentų keisti nereikėjo, tačiau jai keista, kai žmonės į ją kreipiasi kitokiu vardu, nei nuo mažens buvo įprasta – vardas jai labai svarbi tapa-tybės dalis.

Ir tai ne vienintelis vardo pasi-keitimo atvejis. Lietuviai, kurie su-kiojasi anglakalbėje aplinkoje, dažnai linkę keisti savo vardus, kad būtų lengvesni ištarti ar įsiminti ir skam-bėtų įprasčiau britų ausiai. Tad Nijo-lės greitai virsta Nikolėmis ar Nelė-mis, Jovitos – Vitomis, Vytautai – Vitais, Remigijai – Remiais ir taip be galo.

Vardą supaprastino

Anglijoje jau penkerius metus gyvenanti ir universitete teisę studi-juojanti Jolanta Leonaitė sakė, kad savo vardą ji jau seniai supaprastino ir prisistato ne Jolanta, o Jole.

„Turėjau draugą italą, tai jam mano vardas atrodė per ilgas ir jis su-galvojo trumpesnę variantą. Man pa-tiko, jau seniai tą vardo variantą nau-doju, tad pripratau”, – sako daugiau-sia su britais bendraujanti mergina.

Lietuvoje draugai ir artimieji ją vadina taip, kaip seniau – Jolanta ar Jolantėle, tačiau naujesiems drau-gams, net ir lietuviams, ji prisistato Jole. Jos nuomone, susigalvoti pa-prastesnę vardą nereikia, kad atsi-sakai savo šaknų ar tautinės savas-ties. „Mano vardas nėra grynai lietu-viškas, jis graikiškas, o net Lietuvoje įprasta, kad ilgi vardai trumpinami. O jei trumpesnis, kitiems įsiminti ir vartoti patogesnis vardas padeda labiau įsilieti į anglišką visuomenę – aš to ir noriu. Mano draugas – anglas, mokausi su britais, bendrauju dau-giausia angliškai – man nepatinka užsidaryti, atsiriboti ir saugoti savo tautiškumą ar savo vardo ar pavardės grynumą”, – sako Jolė.

Leonaitė teigia, kad vardą Jolan-ta anglai ištaria ne taip jau blogai, daug sunkiau merginoms su kitu po-

puliariu lietuvišku vardu – Jurgita. „Turiu draugę Jurgitą, tai jos vardą anglai visada taria Džordžita”, – sako ji.

Nepatogumų dėl savo vardo teko patirti ir Ievai B. Mergina pasakojo, kad įsidarbinusi batų parduotuvėje padėjėja, pirmą darbo dieną ji keletą kartų neatpažino per garsiakalbį iš-tarto savo vardo.

„Priėjo prie manęs vadybininkė ir sako – kodėl neateini, aš kelis kar-tus tave kviečiau. Aš sakau – negirdė-jau, kad mane būtum kvietusi, ir taip išsiaiškinau, kad visi tie „Aivi”, „Iveja”, „Ave”, kuriuos girdėjau, bet nesureagavau, ir yra mano vardas. Mat vadybininkė matė, kas ant mano kortelės užrašyta, o kaip tas vardas tariamasis, ji nepasidomėjo”, – juok-damasi prisimena Ieva.

Britus moko tarti taisyklingai

Jau daugiau kaip dešimt metų Londone gyvenantis Gediminas Kan-tauskas sakė, kad jau ilgus metus kartu dirbantys bendradarbiai išmo-ko puikiai ištarti jo pilną vardą, bet jis neprieštaruoja, jei jie vartoja ir su-trumpintą variantą Ged.

„Tačiau aš visada stengiuosi pa-aiškinti, kad mano vardas tariamasis ne Džed, ar Džef, nes pas juos įprasta raidę g tarti kaip dž. Žmonės juk gali priprasti prie vardo, tegu ir neįpras-to”, – sako jis. Vyras teigia, kad daug kas priklauso nuo vietos ir pobūdžio – jei pokalbis ar susitikimas nereikš-mingas, vienkartinis, tada jis į tai, kaip pašnekovas ištaria jo vardą, ne-kreipia dėmesio. Jei tai formalus ren-ginys – seminaras ar konferencija – Gediminas pasakydavo, kaip jo var-das teisingai tariamasis.

„Manau, kad tai priklauso nuo paties žmogaus, kaip pats į savo var-dą žiūri, jį vertini, taip ir aplinkiniai žiūri. Ypač istoriniai vardai – jie turi svorį. Aišku, jei pačiam asmeniui nėra brangu nei vardas, nei seneliai, nei iš kur jis kilęs – o jauni žmonės dažnai net nenori lietuviiais būti laikomi – tai ir lietuviški vardai tam-pa nebepatogūs vartoti”, – sako Na-cionalinėje standartų agentūroje Londone dirbantis lietuvis.

Pavardės keisti nežada

Ilgą ir net lietuviškais standar-tais žiūrint sudėtingą pavardę turinti Valerija Chockevičienė sako, kad jai tokia pavardė nekliudo. „Kaip per-skaito į polikliniką atėję žmonės, taip perskaito, aišku, neteisingai ištaria, pataisau ir tiek. Vaikai mokykloje irgi nesiskundžia, kad turėtų sunkumų dėl pavardės, tik kartais namuose pa-sijuokiams, kad mus kas nors ‘choco-lates’ (liet. šokoladas) pavadina”, – juokiasi angliškoje klinikoje stoma-tologe dirbanti moteris.

Į klausimą, ar nekyla mintis su-paprastinti pavardę, Valerija atsako: „Nesirengiu išsidirbinėti, mano pavar-dė tokia ir kam ją keisti. Mano dėdė karo metu išvyko į Ameriką. Lietuvoje buvo Steponavičius, Amerikoje vir-to Steponiu, kitas dėdė apsigyveno Bri-tanijoje, tai tas pavirto Steponaičiu.”

Moteris prisipažįsta, jog ji pati ne visada sugeba teisingai ištarti kitų, ypač juodaodžių, indų ar pakistanie-čių pavardes, tad jai atrodo normalu, kad norint ištarti neįprastas pavar-des ar vardus, reikia pasistengti, o jei kam ištarti neišeina, nėra ko dėl to

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2009 m. kovo 26 d. St. Mary ligoninėje, Livonia, MI, sulaukęs 90 metų amžiaus, mirė brangus vyras, tėvelis, senelis, brolis bei uošvis

A † A

ALBINAS GRIGAITIS

Velionis gimė 1918 m. kovo 27 d. Vilkaviškyje. Į Detroitą atvyko 1949 metais, gyveno Utica, Sterling Hts, Manchester ir Livonia, Michigan. 30 metų išdirbo Fordo automobilių pramonėje. Laisva-laikį skyrė tapybai, medžio drožiniams ir visuomeninei veiklai, pa-dedant Dainavos Jaunimo stovyklai, Šaulių Pilėnų stovyklai ir vadovaujant administracijos reikalais Dievo Apvaizdos bažnyčios parapijai. Priklausė Švyturio Jūros šaulių kuopai, Dariaus ir Girėno klubui.

Giliame nuliūdime liko: žmona Kazimiera, dukra Regina ir žen-tas Šarūnas Mingėlai, vaikaičiai Audronė Mingėlaitė ir Mindaugas Mingėla, sesutė Sigita Skirmontienė su šeima Lietuvoje bei giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionis buvo pašarvotas Harris laidojimo namuose, Livonijoje, MI, kovo 29 d., kur po rožinio įvyko viešas atsisveikinimas.

Kovo 30 d. po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Southfield, MI, buvo nulydėtas ir palaidotas Holy Sepulchre kapi-nėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackienė, tel. 313-554-1275

A † A

ANGELEI KUKUČIONIENEI

mirus, jos dukrai VIDAI DAMUŠIENEI ir žentui, AŠF valdybos pirmininkui dr. VYTENIUI DAMUŠIUI bei jų šeimoms, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liū-dime.

Ateitininkų Šalpos fondas

A † A

ANGELEI KUKUČIONIENEI

mirus, jos anūkui, AŠF valdybos išdininkui JONUI KORSAKUI, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liū-dime.

Ateitininkų Šalpos fondas

jaudintis.

Lietuviai – nelietuviai?

Bene garsiausias lietuvis, užsie-nyje pasikeitęs pavardę, yra Volde-maras Adamkavičius, kuris, emigra-vęs į Ameriką, tapo Valdu Adam-kumi. Būsimasis Lietuvos presiden-tas pavardę pasikeitė todėl, kad ame-rikiečiai ją smarkiai iškraipydavo. Tačiau pavardę žinomas lietuvis susi-trumpino taip, kad būtų aišku, jog ji yra lietuviška.

Tačiau yra daugybė atvejų, kai nuoroda į vienos ar kitos įžymybės lietuvišką kilmę dingsta kartu su pa-kitusia pavarde. Daugumai gerai žinoma anglų kino ir teatro aktoriams bei režisieriams sero John Gielgud (1904–2000) pavardė. Jis yra vienas iš vos kelių žmonių pasaulyje, kurie yra laimėję visus keturis svarbiausius pramogų meno apdovanojimus: tele-vizijos „Emmy”, muzikos „Grammy”, kino „Oskarą” ir teatro „Tony”.

Gielgudo vardu pavadintas ir vienas iš seniausių ir garsiausių Lon-dono teatrų. Tačiau kad anglų gar-senybės kilmės šaknys lietuviškos, pa-

sakytų tik nedaugelis. O juk jo tėvas buvo kilęs iš Gelgaudiškio ir priklausė kilmingai Gelgaudų giminei, turinčiai kraujo ryšį su grafais Tiškevičiais.

Kita garsenybė – Hollywood kino žvaigždė Charles Bronson (1921–2003) gimė skurdžioje lietuvių išeivių Buchinskių šeimoje Pennsylvania ir augo kartu su kitais keturiolika vai-kų. Jis studijavo aktoriams meną, pradėjo vaidinti teatre ir patraukė Hollywood kūrėjų dėmesį. Pavardė Buchinskis, kaip neskambi, buvo pa-keista į Bronson – taip buvo vadinami vieni Hollywood vartai.

Daugybėje serialų Amerikoje ir Didžiojoje Britanijoje vaidinusio ak-toriaus Kazo Garo tikrasis vardas – Kazimieras Gaižutis. Jis gimė 1940 metais Kaune. Su tėvais po karo at-vyko į Ameriką ir nuo devynerių me-tų jau vaidino reklamose bei televi-zijos filmuose. Užaugęs jis tapo popu-liariu veiksmo filmų herojumi – vaidi-no ir banditus, ir policininkus ar še-rifus. Labiausiai aktorių išgarsino serialai, ypač tokie, kaip britų „Keis-tas pranešimas” (1968).

Anglija.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Čikagos lituanistinės mokyklos** mokiniai intensyviai ruošiasi parodai, kurios atidarymas Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyks balandžio 3 d. 7:30 val. v. Maloniai kviečiame mokinius, tėvelius ir visuomenę dalyvauti parodos „Dovana Lietuvai“ atidarymą. Paroda veiks iki balandžio 27 d. Galerijos darbo valandos: kasdien, išskyrus pirmadienį ir antradienį, nuo 12 val. p.p. iki 6 val. v.

◆**Kviečiame į Gavėnios koncertą** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, 6821 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, balandžio 4 d., šeštadienį, 1:30 val. p. p. skambės Theodore Dubois kantata „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Dalyvauja: solistai: Stephanie Sheffield (sopranas), Leonard E. Pacek (baritonas), Marco Pena (tenoras), katalikiška šokio ir teatro trupė „Mažosios gėlės“, choras, orkestras. Vargonuos Walter Whitehouse. Bilietų kaina – 10 dol. suaugusiems, vaikams – 5 dol. Bilietus galite įsigyti el. paštu: Gctickets@comcast.net arba tel. 773-737-2421.

◆**Kretingos Egidijaus Radžiaus** teatras iš Lietuvos pristatys Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės komediją „Kuprotas Oželis“. Spektaklis vyks Pasaulio lietuvių centro fondo salėje sekmadienį, balandžio 5 d. Pradžia 1 val. p. p. Bilietus į spektaklį galite įsigyti PLC raštinėje (14911 127th St, Lemont) tel.: 630-257-8787 arba parduotuvėje „Lietuvėlė“ (5741 S. Harlem Ave., Chicago) tel.: 773-788-1362.

◆**Soc. Reikalų skyrius** Lemonte skelbia rodomų filmų sąrašą: **Balandžio 8 d.** Dok. filmai „Kretingos muziejus“, „Žemaitijos dvareliai“. **Balandžio 15 d.** Vaidinimas „Kaimynai“ 1 dalis (pagal J. Žemaitės apysaką „Petras Kurmelis“). **Balandžio 22 d.** „Kaimynai“ 2 dalis. **Balandžio 29 d.** Dok. filmas „Saulėlydis Lietuvoje“. Filmai rodomi Bočių menėje. Maloniai kviečiami.

◆**Lietuvių rašytojų draugijos** literatūrinis vakaras „Pavasario vėjas“ įvyks š.m. balandžio 17 d. penkt. 7 val. v. Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Programos vedėjas poetas Linas Umbrasas. Programą atliks jaunieji kūrėjai.

◆**Lietuvos vardo tūkstantmečio** renginių ciklas Čikagoje tęsiasi. Šį kartą kviečiame į teatralizuotą gyvo garso koncertą „Cafe Emigrant“, kuris vyks balandžio 18 d., šeštadienį, 8 val. vakare „Willowbrook Ballroom“ pokylių salėje (8900 S. Archer Rd., Willow Springs). Renginį pristato LR Generalinis konsulas ir koncertinė agentūra „Show Centras“. Bilietus galite įsigyti parduotuvėje

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

„Lietuvėlė“, kavinėje „Smilga“ bei „Vakarai.us“. Daugiau informacijos teikiama tel.: 630-464-5000.

◆**Balandžio 18 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre** 10 val. r. Lietuvių studentų asociacija Ilinojaus universitete Čikagoje (UIC) rengia seminara-forumą tėvams ir būsimiems studentams apie studijas aukštosiose mokyklose. Asociacijos nariai studentai pasidalys savo patirtimi apie tai, kaip gauti stipendijas, nemokamai gyventi bendrabutyje, kur pradėti mokytis pirmiau – universitete ar community college. Taip pat bus pristatyta PLB Lituanistikos katedros veikla ir siūlomi kursai UIC. Visus susidomėjusius kviečiame apsilankyti.

◆**Pasaulio lietuvių centro** moterų renginių komitetas rengia Atvelykio vaisės sekmadienį, balandžio 19 d. 12 val. p. p. didžiojoje salėje. Visi nuoširdžiai kviečiami smagiai praleisti popietę. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į į PLC raštinę tel. 630-257-8787.

◆**Balandžio 22 d. 9:30 val. r., trečiadienį, kun. Kęstutis Trimakas** Ateitininkų namuose. (Adresas: 12690 Archer Ave. Lemont, IL.) dalinsis mintimis apie Adelę Dirsytę, Sibiro kankinę bei Sibiro maldaknygės autorę. Pokalbis baigsis šv. Mišiomis apie 12 val. Visus kviečia Ateitininkų namų valdyba.

◆**Kviečiame dalyvauti Lietuvių** Fondo suvažiavime, kuris vyks balandžio 25 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Registracija – 8:30 val. r. Suvažiavimo pradžia – 9:30 val. r.

◆**Balandžio 26 d., sekmadienį** Morton East High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL) Lietuvių opera Čikagoje pristatys premjerą – Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Pradžia 3 val. p. p. Bilietus galite nusipirkti: parduotuvėje „Lietuvėlė“ ir „Atlantic Express Corp.“. Jūsų dosni parama padės išvysti spektaklį. Auką prašome siųsti: Lithuanian Opera, Co., Inc., 1S 204 Eliot Ln., Villa Park, IL 60181. Tel. pasiteiravimui: 773-501-6573.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Šių metų balandžio 5 dieną** Buenos Aires mieste, Argentinoje, Lietuvių Bendruomenė (LB) ruošia šv. Mišias už neseniai mirusią Rasą Poskočimienę-Šoliūnaitę. Mišias atnaušaus kun. Augustinas Steigvilas lietuvių parapijos bažnyčioje Avellane-doje. Rasa Šoliūnaitė buvo gerai žinoma lietuvių telkiniuose Pietų Amerikoje, ypač Argentinoje, nes labai daug prisidėjo savo darbais ir energija prie lietuvių išlaikymo šiame pasaulio kampelyje. Rasa buvo specialiai pasiųsta PLB į Pietų Ameriką, kur ji keletą metų dirbo su vietiniu jaunimu, įžiebdama jame stiprią lietuvių liepsnelę per kalbą, tautinius šokus, dainą ir lietuvišką muziką, kuri ir šiandien jos dėka tebedega. Ji paliko giliai įbrėžtus savo pėdsakus ir bus visada prisiminta kaip nenuilstanti vadovė.

Balandžio 26 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro Didžiojoje salėje org. „Vaiko vartai į mokslą“ koordinatorė Lietuvoje, soc. darbuotoja ŽYDRŪNĖ LIOBIKAITĖ kalbės apie darbą su socialiai remtinomis šeimomis Lietuvoje, su motinomis.

Pradžia 12:15 val. p. p.

Žydrūnė Liobikaitė

LIETUVOS IR LATVIJOS PEIZAŽAI

Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į dailininkės Marcia Wegman kūrinių parodą. Dailininkė 2007 m. dalyvavo Heifer tarptautinės programos surengtoje kelionėje į Lietuvą ir Latviją. Heifer programa organizuoja keliones, kad besidomintys rėmėjai galėtų įsitikinti, jog ši organizacija padeda neturtingiems žmonėms – dovanoja jiems gyvulius.

Dailininkė Marcia kelionės metu daug fotografavo, o Iowa studijoje sukūrė 20 pastelės darbų. Ji tikisi, kad jos kūriniai prisidės prie Heifer tarptautinės organizacijos populiarinimo. Marcia Wegman jau rodė šiuos darbus Iowa miesto galerijoje ir skaitė keletą paskaitų.

M. Wegman, kilusi iš Columbus, Ohio, yra žymi Iowa peizažų autorė. University of Iowa dailininkė studijavo grafiką. Po nuosavos antikinės parduotuvės uždarymo Marcia visą laiką skiria menui. Parodoje šalia Lietuvai ir Latvijai skirtų darbų bus keletas Iowa peizažų.

Nuotraukose M. Wegman kūriniai

Parodos atidarymas penktadienį, balandžio 24 d. 7 val. vakaro.

Atidaryme dalyvaus pati dailininkė.

Paroda veiks iki gegužės 29 d.

Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Čikaga.

Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. vakaro.

This program is made possible in part by Grants from the Illinois Arts Council, Chicago Department of Cultural Affairs, the ECPC.

Telefonas pasiteirauti: 773-582-6500

Muziejaus internetinė svetainė: www.balzekasmuseum.org

Iki didžiosios pavasario šventės – Šv. Velykų – liko visai nedaug laiko. O kokios gi šventės be šiltų sveikinimo žodžių, skirtų artimiesiems. Šv. Velykų neįsivaizduojame be verbų, dažytų kiaušinių, nes šis simbolis buvo ir yra svarbus visais laikais ir visose tautose.

Tad užsukite į „Draugo“ administraciją ir nusipirkite šventinių atvirukų (vieno atviruko kaina – 1 dol.), gražiai išmargintų kiaušinių bei knygų, kurios bus geriausia dovana jūsų draugams.